

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Ποιος είναι ο **ρόλος των λιμένων**
και ποιες οι σύγχρονες προκλήσεις
που συνδέονται με τη λειτουργία τους

Πώς διαχειριζόμαστε το **ανθρώπινο
δυναμικό** στον κλάδο της ναυτιλίας

Πώς λειτουργεί το **διεθνές
περιβάλλον** και ποιοι **οι κανόνες**
στη λειτουργία της ναυτιλίας

Συνδέεται η **χρηματοδότηση**
της διεθνούς ναυτιλίας με
την **κλιματική αλλαγή**;

Ποια είναι τα συστατικά μέρη της
παγκόσμιας βιομηχανίας της ναυτιλίας
και των επιμέρους αγορών της

Διοίκηση στις σύγχρονες ελληνικές
ναυτιλιακές επιχειρήσεις

Ποιες είναι οι **ορθές αρχές**
διοίκησης στον ναυτικό κλάδο

ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ:

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΚΑΒΟΥΣΑΝΟΣ,
Καθηγητής Τμήματος Λογιστικής και
Χρηματοοικονομικής του ΟΠΑ

Δρ ΣΤΕΛΛΑ ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ,
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια
του ΟΠΑ στην Οικονομική και
Χρηματοοικονομική της Ναυτιλίας

Dr. PIERRE CARIOU,
Καθηγητής KEDGE Business School,
Γαλλία και Επισκέπτης Καθηγητής
World Maritime University, Sweden

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΤΣΟΥΚΝΙΔΗΣ,
Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήματος Λογιστικής και
Χρηματοοικονομικής του ΟΠΑ

Δρ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΑΠΟΥΝΑ,
Εντεταλμένη Διδάσκουσα στο ΟΠΑ

MARIA ΒΑΚΟΛΑ,
Καθηγήτρια Τμήματος Μάρκετινγκ
και Επικοινωνίας του ΟΠΑ

MICHAEL DOOMS,
Καθηγητής Solvay Business School,
Vrije Universiteit Brussel

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΒΑΓΓΕΛΑΣ,
Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος
Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας
του Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

editorial

Ειρήνη

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΠΟΥΡΑΝΤΖΗΣ,**
Πρύτανης του ΟΠΑ

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση για την κοινότητα του ΟΠΑ ολοκληρώνεται το έτος 2023, δεδομένου ότι 11 απόφοιτοί μας αναδείχθηκαν ως νέοι επιχειρηματίες στην ελληνική λίστα «Forbes 30 under 30» για τις καινοτόμες ιδέες τους και την επιτυχημένη υλοποίηση επιχειρηματικών λύσεων βασισμένες στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας.

Είμαστε, επίσης, περήφανοι γιατί οδεύουμε σταθερά προς την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με στοχοθετημένες κατευθύνσεις προς την εδραίωση της αριστείας στην εκπαίδευση και την έρευνα, στην ανάπτυξη της καινοτομίας, στην κοινωνική ευθύνη και στην εξωστρέφεια που εκδηλώνεται με διεθνείς συνεργασίες με υψηλού κύρους πανεπιστήμια, αλλά και στην άμεση σύνδεση με την αγορά εργασίας με πολυάριθμες ποιοτικές συνεργασίες με φορείς και επιχειρήσεις.

Όλα τα παραπάνω λειτουργούν ήδη αποτελεσματικά με πολλαπλά οφέλη για τις φοιτήτριες, τους φοιτητές, τους αποφοίτους μας, αλλά και το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό μας. Και τα οφέλη αυτά διαχέονται ποικιλοτρόπως και πολυεπίπεδα στο παραγωγικό και συναλλακτικό κύκλωμα της οικονομίας, αλλά και στην ίδια την κοινωνία.

Στο ειδικό αφιέρωμα του παρόντος τεύχους πραγματευόμαστε θέματα του πολύτιμου κλάδου της ελληνικής ναυτιλίας, ο οποίος συνεισφέρει το 9% περίπου στο ΑΕΠ της χώρας και πρωτοπορεί στην παγκόσμια αγορά. Όπως σε όλους τους κλάδους, έτσι και σε αυτόν της ναυτιλίας, οι αλλαγές που πραγματοποιούνται ή πρέπει να υλοποιηθούν σε συνδυασμό με τις προκλήσεις του άμεσου μέλλοντος έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και βαρύτητα για την οικονομία της χώρας. Οι διεθνείς νομοθεσίες ειδικά για την ασφάλεια, οι νέες μορφές χρηματοδότησης των ναυτιλιακών εταιρειών, τα σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία, η ανάγκη διαρκούς εκπαίδευσης των εργαζομένων, αλλά και τα θέματα περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εταιρικής διακυβέρνησης και ευθύνης, αποτελούν ζωτικά στοιχεία για τη βιωσιμότητά τους.

Όμως, ας μη λησμονούμε τις βασικές αξίες και τα χαρακτηριστικά που διέπουν την ευδαιμονία των ανθρώπων. Η ειρήνη πλήττεται βάνουσα στις ημέρες μας και χωρίς αυτήν τίποτα δεν μπορεί να ευδοκμήσει παρά μόνο η δυστυχία και η καταστροφή για αυτούς που υφίστανται τα δεινά του πολέμου. Αλλά και ο κίνδυνος που ελλοχεύει για όλη την ανθρωπότητα είναι άμεσος.

Εύχομαι σε όλες και όλους ένα ειρηνικό και γαλήνιο 2024.

Εκατοντάδες υλικά ανακυκλώθηκαν το 2022 από το ΟΠΑ

Τόσο ο εθελοντισμός όσο και η ανακύκλωση και η υποστήριξη των πολιτικών προστασίας του κλίματος αποτελούν πλέον κεντρική προτεραιότητα κυβερνήσεων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, κοινωνικών φορέων, επιχειρήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό και μέσω του προγράμματος της Κοινωνικής Ευθύνης και Προσφοράς του, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ) υλοποιεί ένα φιλόδοξο πρόγραμμα ανακύκλωσης.

Παράλληλα το ΟΠΑ αναπτύσσει, με τη βοήθεια της τεχνολογίας, διαδικασίες που μειώνουν ακόμα περισσότερο το περιβαλλοντικό αποτύπωμά του, όπως αυτή της ηλεκτρονικής υπογραφής και του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου (Πάπυρος). Μεγάλες ποσότητες χαρτιού δεν χρειάζεται πλέον να χρησιμοποιούνται γιατί ολοκληρώνονται ηλεκτρονικά οι διαδικασίες πρωτοκόλλησης και ανταλλαγής ενημερωτικών εγγράφων.

Ήδη από το 2010 ολοκληρώθηκε η μετάβαση του συστήματος θέρμανσης του Πανεπιστημίου από πετρέλαιο σε φυσικό

αέριο λόγω της χαμηλότερης έντασης διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Επίσης, η αντικατάσταση των παλαιών λαμπτήρων με νέους χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης κατηγορίας Α σε όλα τα κτίρια του ΟΠΑ επέφερε μείωση κατά ποσοστό 82% στις εκπομπές ρύπων που αποδίδονται στη χρήση τους.

Στόχος της Διοίκησης του ΟΠΑ είναι η εφαρμογή πράσινων οροφών σε κτίριά του, καθώς οι πράσινες οροφές συμβάλλουν στην προσπάθεια δημιουργίας δροσιάς και οξυγόνου στις μεγαλουπόλεις χωρίς να επιβαρύνουν ενεργειακά. Επιπλέον, προβλέπεται και η αντικατάσταση των παλαιών ενεργοβόρων κουφωμάτων. Τέλος, έχουν ενσωματωθεί οικολογικά κριτήρια στις αγορές εξοπλισμού, ώστε τα προμηθευόμενα είδη να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, και η χρήση τους να μην προκαλεί καταστροφές στη φύση.

Για όλα αυτά τα παραπάνω, έχει συσταθεί αρμόδια Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής για τη σύνταξη Κώδικα Περιβαλλο-

ντικής Δεοντολογίας που θα εφαρμόζεται από όλη την Κοινότητα.

Για το έτος 2022, το ΟΠΑ, σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων και με άλλους ιδιωτικούς φορείς εφάρμοσε διαδικασίες για τη συγκέντρωση και τη καταγραφή υλικών προς ανακύκλωση, όπως: χαρτί, βιοαπόβλητα, γραφίτη, μελανοδοχεία κ.τ.λ.

Όπως δείχνουν τα καταγεγραμμένα στοιχεία, από το ΟΠΑ ανακυκλώθηκαν τα παρακάτω υλικά: 380 κιλά χαρτιού, 13.060 βιοαπόβλητα, 278 κασέτες γραφίτη, 81 μελανοδοχεία, 104 λαμπτήρες και 48 μπαταρίες.

Οι υπεύθυνοι του προγράμματος δηλώνουν ότι «η ανακύκλωση αποτελεί σημαντική δράση για την κοινωνία, καθώς με τη διάσωσή του ένα υλικό, που ενώ έχει χρησιμοποιηθεί και μοιάζει άχρηστο δεν έχει χάσει την αξία του, μπορεί ακόμα να αξιοποιηθεί με άλλη χρήση». «Έτσι», καταλήγουν, «αντί να το απορρίψουμε στο περιβάλλον, το επιστρέφουμε στον οικονομικό κύκλο, επιτυγχάνοντας προστασία του περιβάλλοντος, εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας».

Της ΛΙΖΕΤΑΣ ΣΠΑΝΟΥ

Ο εθελοντισμός είναι μια από τις θεμελιώδεις αξίες των σύγχρονων κοινωνιών μας, και φυσικά των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης που δίνουν πλέον ιδιαίτερη σημασία σε διεθνές επίπεδο στο να εμφυσήσουν αντίστοιχα ιδανικά στους φοιτητές και στις φοιτήτριές τους. Στην Ελλάδα, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ήταν από τα πρώτα πανεπιστήμια που ανέπτυξαν τόσο πολλές, ενεργές και αποτελεσματικές ομάδες νεαρών εθελοντών. Η διοίκησή του μάλιστα, σε μια τιμητική εκδήλωση, βράβευσε τους συνολικά 100 εθελοντές φοιτητές και φοιτήτριες ακαδημαϊκού έτους 2022-2023, αναγνωρίζοντας την προσφορά τους στο πρόγραμμα δράσεων κοινωνικής ευθύνης και προσφοράς του.

Στην εκδήλωση αυτή, τα τιμητικά αυτά βραβεία δόθηκαν από τον Πρύτανη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητή **Δημήτρη Μπουραντώνη** που υπενθύμισε στην ομιλία του την προσπάθεια που κάνει το Ίδρυμα να εμφυσήσει στους νεους τις αξίες του εθελοντισμού και τον Αντιπρύτανη Οικονομικού Προγραμματισμού και Υποδομών και υπεύθυνο για τις δράσεις κοινωνικές ευθύνης Καθηγητή **Κωνσταντίνο Δράκο** ο οποίος αναφέρθηκε στην προσπάθεια του να συμβάλλει θετικά στην κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία. Στην εκδήλωση παρευρέθηκε και απηύθυνε χαιρετισμό η κυρία **Κατερίνα Κατριβάνου**, Αντιδήμαρχος Πολιτικών Ισότητας, Αντιμετώπισης Διακρίσεων και Έμφυλης Βίας του Δήμου Αθηναίων.

Συγκεκριμένα:

Το Αριστείο Εθελοντισμού, έλαβαν φέτος οι φοιτήτριες **Μαριαμίνα Κοκκίνου** και **Λυδία Τοπτσιάν** για την προσφορά τους στις δράσεις του Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

«Η εμπειρία μου ως εθελόντριας με έκανε να αντιληφθώ την αξία της αλληλεγγύης και τη σημασία της συμμετοχής στην κοινότητα» ανέφερε συγκινημέ-

Βραβεία σε 100 νέους εθελοντές του ΟΠΑ

Η ηγεσία του Ιδρύματος τίμησε τους νεαρούς πρεσβευτές των θεμελιωδών αξιών του στην κοινωνία σε μια λαμπρή εκδήλωση για την εθελοντισμό και το πρόγραμμα Κοινωνικής Ευθύνης και Προσφοράς. Ποια είναι η «AUEB Gen Z»

νη η Μαριαμίνα Κοκκίνου, για να συνεχίσει λέγοντας: «Θεωρώ ότι βγήκα κερδισμένη από αυτή την εμπειρία και παροτρύνω όλες τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του ΟΠΑ να στηρίζουν τις δράσεις του Πανεπιστημίου μας, καθώς η συνεργασία μας μπορεί να φέρει αληθινή αλλαγή και εξέλιξη». «Είναι τιμή μου να ανήκω στην κοινότητα του ΟΠΑ, που εκτιμά την αξία του εθελοντισμού» πρόσθεσε η Λυδία Τοπτσιάν. «Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Πανεπιστήμιό μου για την αναγνώριση αυτή καθώς και για την υποστήριξη και την εμπιστοσύνη που μου έδειξε τα τελευταία δύο χρόνια» ανέφερε.

Ο εθελοντισμός και οι δράσεις

Όπως είναι γνωστό, οι 17 Στόχοι του ΟΗΕ για έναν καλύτερο, δικαιότερο και περισσότερο βιώσιμο κόσμο αποτελούν την πυξίδα και του προγράμματος εθελοντισμού του ΟΠΑ.

Έτσι, οι εθελοντικές ομάδες του Ίδρυματος, αποτελούμενες από φοιτήτριες και φοιτητές από όλα τα Τμήματά του, προσφέ-

ρουν πολύτιμο έργο σε δράσεις όπως: τα Κοινωνικά Φροντιστήρια, η Εθελοντική Αιμοδοσία, η συνεργασία με το Φιλανθρωπικό Σωματείο Ατόμων με Αναπηρίες «Ερμής», η υποστήριξη της καινοτόμου επιχειρηματικότητας μέσω του Προγράμματος Εθελοντισμού της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας – Κέντρο ACEin του ΟΠΑ, η εθελοντική συμμετοχή στις Ημέρες Καριέρας ΟΠΑ, η συμμετοχή των Ομάδων Παραδοσιακών Χορών και Μουσικών Συνόλων σε καλλιτεχνικές και πολιτιστικές δράσεις του Πανεπιστημίου, η ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών εφαρμογών και μέσων.

Αναλυτικά:

Τα **Κοινωνικά Φροντιστήρια**, που διοργανώνονται από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών και τον Δήμο Αθηναίων με συμμετοχή κάθε χρόνο φοιτητριών και φοιτητών μας που προσφέρονται να βοηθήσουν παιδιά οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Η **Εθελοντική Αιμοδοσία**, όπου κάθε χρόνο πολλά μέλη της Κοινότητας του ΟΠΑ συμβάλλουν στην ενίσχυση της τράπεζας αί-

Κέντρο ACEin για την προώθηση του επιχειρηματικού τρόπου σκέψης, αλλά και της καλλιέργειας επιχειρηματικής κουλτούρας.

Μεταξύ αυτών, ήταν η εθελοντική συμμετοχή στις Ημέρες Καριέρας 2023, αλλά και στις Ομάδες Παραδοσιακών Χορών και Μουσικών Συνόλων σε καλλιτεχνικές και πολιτιστικές δράσεις του Πανεπιστημίου.

Παράλληλα, το Ίδρυμα από το 2021 σχεδιάζει και υλοποιεί καινοτόμα έργα όπως:

- Το **Virtual Walkthrough**, η εφαρμογή εικονικής περιήγησης, που σχεδιάστηκε με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και της προσβασιμότητας στο Πανεπιστήμιο, περιλαμβάνει ειδική σήμανση των χώρων του για ΑμεΑ.

- Την «**Ξενάγηση στους χώρους του Πανεπιστημίου**» στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της Εβδομάδας Υποδοχών των πρωτοετών, διά ζώσης όσο και ψηφιακά και σε πραγματικό χρόνο, μέσω του virtual walkthrough.

- Την **ανάπτυξη των Κοινωνικών Δικτύων και καναλιών επικοινωνίας του Πανεπιστημίου**, συμπεριλαμβανομένων podcasts και webcasts, με περιεχόμενο που δημιουργείται από τους ίδιους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

Για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των καινοτόμων αυτών δράσεων, δημιουργήθηκε η ομάδα «AUEB Gen Z», το όνομα της οποίας σηματοδοτεί την προσπάθεια του ΟΠΑ να φέρει τη νέα γενιά στο επίκεντρο της επικοινωνίας του. Η AUEB Gen Z συνεργάζεται με το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων του ΟΠΑ και δημιουργεί καθημερινά υλικό προβολής του.

ματος του Νοσοκομείου Παίδων Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού, χαρίζοντας το πολυτιμότερο δώρο ζωής για πολλούς συμπολίτες μας.

Τη συνεργασία με το **Φιλανθρωπικό Σωματείο Ατόμων με Αναπηρίες «Ερμής**», το Σωματείο Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αναπηρίες (www.somatiaoermis.gr), με το οποίο το Πανεπιστήμιο διοργανώνει κοινές δράσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση τόσο της κοινότητας του ΟΠΑ όσο και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου σε θέματα Αναπηρίας. Μια από τις πιο επιτυχημένες κοινές εκδηλώσεις αυτής της συνεργασίας, ήταν η Φιλανθρωπική Συναυλία που διοργανώθηκε πέρυσι, τα έσοδα της οποίας διατέθηκαν για την αγορά σχολικού λεωφορείου για το Σωματείο.

Και η επιχειρηματική σκέψη

Δράσεις υποστήριξης της καινοτόμου επιχειρηματικότητας διοργανώθηκαν και μέσω του προγράμματος Εθελοντισμού της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας –

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε και φέτος η μεγάλη εκδήλωση του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών που έφερε κοντά περισσότερους από 1.300 νέους με τους εκπροσώπους 98 επιχειρήσεων

Της **ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ**

«Ημέρες Καριέρας ΟΠΑ»: Εκεί που η εκπαίδευση συναντά την αγορά εργασίας...

Οι «Ημέρες Καριέρας» διοργανώνονται από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών επί σειρά ετών, ενώ κάθε χρόνο που περνάει δίνουν ευκαιρία για μία ακόμη μεγαλύτερη «γιορτή» αφιερωμένη στους νέους. Εφέτος το Ίδρυμα πέτυχε τη συμμετοχή 98 εταιρειών από τον χώρο εργασίας της Ελλάδας και περισσότερων από 1.300 φοιτητών, φοιτητριών αλλά και αποφοίτων του Ιδρύματος. Έτσι, στο Ζάππειο Μέγαρο, οι δρόμοι των μεν και των δε συναντήθηκαν και η πιθανότητα νέων επιτυχημένων συνεργασιών δρομολογήθηκε. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης δε, οι

εκπρόσωποι της «νέας γενιάς» του ΟΠΑ είχαν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν με εκπροσώπους των εταιρειών, να υποβάλουν το βιογραφικό τους, να μάθουν για τις απαιτούμενες δεξιότητες και να λάβουν πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία πρόσληψης. Όπως είναι άλλωστε γνωστό, η εξωστρέφεια και η ποιοτική επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτητών, φοιτητριών και των αποφοίτων, αποτελούν βασικούς άξονες της στρατηγικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με το Γραφείο Διασύνδεσής του (που διοργανώνει άλλωστε και τις «Ημέρες Καριέρας» καθώς και ποικίλες άλλες δράσεις διασυνδέσεις με

την αγορά εργασίας) πλήρως εναρμονισμένο με τη στρατηγική αυτή. Κοινός τόπος των παραπάνω, αποτελεί η επιδίωξη της τελικής συνεργασίας των νέων αυτών στις κατάλληλες θέσεις εργασίας και στην επαγγελματική τους αποκατάσταση. Στα παραπάνω, η επιστημονική συνάφεια των ρόλων με τα ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών αποτελεί το ένα κομμάτι του κοινού συνόλου, και η κοινή νοοτροπία (common mindset) αποτελεί το δεύτερο και ίσως πλέον σημαντικό. Στη σύγχρονη εποχή οι διαδικασίες εύρεσης εργασίας έχουν αλλάξει πολύ και συνεχώς αλλάζουν με σύμμαχο

τους την τεχνολογία. Ένας φοιτητής-φοιτήτρια ή απόφοιτος έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει μεθόδους όπως οι παρακάτω:

- **Διαδικτυακές Πλατφόρμες Εύρεσης Εργασίας** (LinkedIn, Indeed, Glassdoor, Monster, κ.ά.).
- **Ιστοσελίδες Εταιρειών και φορέων απασχόλησης.**
- **Δίκτυο Επαφών** (οικογένεια, συνάδελφοι, φίλοι, επαγγελματικές επαφές κ.ά.).
- **Εφαρμογές κινητών τηλεφώνων** (Job Search, Indeed κ.ά.).
- **Γραφεία Διασύνδεσης Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** (Ελλάδας και εξωτερικού).
- **Εκδηλώσεις Καριέρας** (διά ζώσης και ηλεκτρονικές).

Η αξία όλων των μεθόδων και η αποτελεσματικότητά τους είναι αδιαμφισβήτητη, όμως η εμπειρία δείχνει (και άλλωστε αποτελεί φυσικό λογικό συμπέρασμα των παραπάνω) ότι η διά ζώσης συμμετοχή έχει περισσότερα πλεονεκτήματα έναντι των ηλεκτρονικών ή εξ αποστάσεως τρόπων. Και γιατί; Καταρχήν υπάρχει απευθείας επαφή και αλληλεπίδραση των νέων με τους εκπροσώπους των δυνητικών εργοδοτών όπου μπορούν να γίνουν ερωτήσεις, και να μάθουν περισσότερα για την εταιρεία και να κατανοήσουν καλύτερα τις απαιτήσεις τους. Ακολούθως, υπάρχει η προσωπική εντύπωση όπου δίνεται η δυνατότητα στους νέους να βρε-

ΘΕΣΜΟΣ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΑ

Οι πρώτες εκδηλώσεις Ημερών Καριέρας από πανεπιστημιακά ιδρύματα έκαναν την εμφάνισή τους στη σύγχρονη εποχή. Συγκεκριμένη ημερομηνία για το πότε ακριβώς διοργανώθηκαν δεν υπάρχει, καθώς αυτό εξαρτάται από τον ορισμό της Ημέρας Καριέρας και τον τρόπο που ερμηνεύεται. Από τότε όμως, συνεχώς εξελίσσονται ακολουθώντας τις απαιτήσεις της εκάστοτε εποχής και τη διαθέσιμη τεχνολογία.

Ωστόσο, ο 20ός αιώνας ήταν η περίοδος όπου σε πολλά πανεπιστήμια διοργανώνονταν εκδηλώσεις Ημερών Καριέρας ως μέσο για να επιτραπεί στους φοιτητές να συναντήσουν εργοδότες, να ενημερωθούν για επαγγελματικές ευκαιρίες και να διαπραγματευθούν μελλοντικές σταδιοδρομίες. Η ανάγκη για τέτοιου είδους εκδηλώσεις έγινε ιδιαίτερα εμφανής με την αύξηση του αριθμού των φοιτητών που επιζητούν ευκαιρίες εργασίας μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι το πρώτο που ιδρύθηκε σε ελληνικό πανεπιστημιακό ίδρυμα και λειτουργεί αδιάλειπτα από το 1992. Στο πλαίσιο λειτουργίας του για την ανάπτυξη των φοιτητών και αποφοίτων και την αποτελεσματική προετοιμασία και υποστήριξή τους για την είσοδο ή/και επανατοποθέτησή τους στην αγορά εργασίας.

Οι εκπρόσωποί του προσφέρουν προσαρμοσμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες με ποικιλία θεμάτων, κοινοποιούν θέσεις εργασίας και πρακτικής άσκησης, προσφέρουν υποστήριξη στη δημιουργία του βιογραφικού σημειώματος, της επισκόπησης δεξιοτήτων και στην προετοιμασία για συνεντεύξεις εργασίας, ενώ παράλληλα διοργανώνουν ενημερωτικές ημερίδες και εκδηλώσεις σταδιοδρομίας για την ανάπτυξη εποικοδομητικών σχέσεων με την ελληνική και διεθνή αγορά εργασίας. Κεντρική εκδήλωση αυτού του σκοπού είναι η εκδήλωση «Ημέρες Καριέρας ΟΠΑ» που διοργανώνεται εδώ και 30 χρόνια.

θούν πρόσωπο με πρόσωπο, επιτρέποντας στους εργοδότες να δημιουργήσουν μια προσωπική εντύπωση πέραν του απλού βιογραφικού που μπορεί να λαμβάνουν.

Παράλληλα αυτές οι συνεντεύξεις πραγματικού χρόνου προσφέρουν τη δυνατότητα οι φοιτητές και απόφοιτοι να παρουσιάσουν απευθείας τις γνώσεις και δεξιότητές τους. Τέλος, πολύ σημαντικό είναι και η ευκαιρία για επικοινωνία με άλλους φοιτητές και αποφοίτους. Βρίσκονται σε κοινό χώρο και συναντούν συναδέλφους τους με τα ίδια ενδιαφέροντα και στόχους, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε δικτύωση και κοινότητα υποστήριξης.

ΤΙ ΕΙΠΑΝ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΑΣ...

Οι «Ημέρες Καριέρας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών» ήταν μια ξεχωριστή εκδήλωση. Ως εθελόντρια ένιωσα πολύ περήφανε που το Ιδρυμά μου εκτελεί τέτοιου είδους διοργανώσεις με τόση επιτυχία. Η άριστη οργάνωση από το Γραφείο Διασύνδεσης και η φιλοξενία των εταιρειών απογείωσαν την πρακτικότητα της ιδέας. Εύχομαι τέτοιες δράσεις να επαναλαμβάνονται και να συνεχίσουν να δίνουν ευκαιρίες στους φοιτητές μας, αλλά και στις εταιρίες να προσλαμβάνουν ικανά στελέχη.

Αλατζά Αθηνά | Φοιτήτρια Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας

Η εμπειρία μου ως εθελοντή στην εκδήλωση «Ημέρες Καριέρας ΟΠΑ» ήταν μοναδική, καθώς ήρθα σε επαφή τόσο με τα στελέχη του Γραφείου Διασύνδεσης όσο και με στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων. Είδα σε μεγάλο βαθμό πώς λειτουργεί η αγορά εργασίας καθώς και τα προσόντα που χρειάζομαι για να απασχοληθώ στον ιδιωτικό τομέα.

Παπασταθόπουλος Μιχαήλ | Φοιτητής Τμήματος Στατιστικής

Η «Ημέρα Καριέρας του ΟΠΑ 2023» λειτουργήσε σαν μια ζωντανή πλατφόρμα δικτύωσης που ανοίγει πόρτες και συνδέει ανθρώπους. Οι φοιτητές είχαν τη δυνατότητα να εξερευνήσουν προοπτικές στα επαγγελματικά τους πεδία. Ωστόσο ακόμη μεγαλύτερη αξία προσδίδει το αίσθημα της γεφύρωσης της απόστασης μεταξύ μεγάλων εταιρειών και ατόμων που πρόκειται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Ο φοιτητής συνειδητοποιεί πως εν τέλει όλες αυτές οι εταιρείες είναι πιο προσβάσιμες από ό,τι νόμιζε ενώ ταυτόχρονα εκείνες αποκτούν «πρόσωπο» στην υπόληψή του.

Επιπλέον, επιβάλλεται να σχολιαστεί η άρτια οργάνωση της εκδήλωσης καθώς παρά τη μεγάλη προσέλευση, όλα λειτουργούσαν αρμονικά και όλοι οι φοιτητές είχαν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν με τις εταιρείες που τους ενδιέφεραν χωρίς την πίεση του χρόνου.

Φορτούνας Αλεξανδρος | Φοιτητής Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας

ΤΙ ΕΙΠΑΝ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ...

Για άλλη μια χρονιά το Γραφείο Διασύνδεσης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) διοργάνωσε ένα εξαιρετικό event τις «Ημέρες Καριέρας ΟΠΑ». Εκεί είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε και να συνομιλήσουμε με υψηλής ποιότητας φοιτητές και αποφοίτους. Η καθοδήγηση, η έγκαιρη ενημέρωση, η καλή οργάνωση και προνοητικότητα της κυρίας Αγγελικής Παναγιωτίδου, του κυρίου Βίκτωρα Κούκη και της ομάδας τους, ήταν άψογες και μας διευκόλυναν με κάθε τρόπο ώστε να κάνουμε τις συναντήσεις/συνομιλίες με τους συμμετέχοντες σε ένα κλίμα ουσιαστικής και εποικοδομητικής επαφής.

Λαμπρινού Αικατερίνη | Head of People & Culture | UP HELLAS

Η OCTANE Management Consultants έχει δεσμευτεί να καλλιεργεί μια κουλτούρα καινοτομίας, αριστείας και ισότητας στις ευκαιρίες. Στις Ημέρες Καριέρας Οκτωβρίου 2023 του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ήταν ιδιαίτερη η χαρά μας να γνωριστούμε από κοντά με τους ταλαντούχους φοιτητές, αποφοίτους και επίδοξους επαγγελματίες. Ο Πρύτανης του ΟΠΑ κ. Δημήτρης Μπουραντώνης και το Γραφείο Διασύνδεσης Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, τόσο ο κ. Κούκης όσο και η κυρία Παναγιωτίδου, διασφάλισαν την άρτια διοργάνωση και την επαφή με τις εταιρείες για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Πιστεύουμε στις δυνατότητες της επόμενης γενιάς και είμαστε ενθουσιασμένοι που θα εξερευνήσουμε μαζί νέες δυνατότητες. Η συνεχής μάθηση και βελτίωση, ο ενθουσιασμός και η περιέργεια αποτελούν δομικά στοιχεία της ομάδας μας και είμαστε ενθουσιασμένοι από τις συζητήσεις που είχαμε. Κρατάμε τη σύνδεση που δημιουργήσαμε και σας περιμένουμε για να οικοδομήσουμε μαζί το μέλλον των επιχειρήσεων και των δημοσίων φορέων!

Ντόρβα Χριστίνα | HR Manager | OCTANE

Advertorial

Εχουν περάσει 10 χρόνια, από την ημέρα που η Nestlé παρουσίασε το παγκόσμιο πρόγραμμα «Nestlé Needs YOUth», από την Αθήνα, μια πρωτοβουλία που στόχο έχει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις στην αγορά εργασίας προσφέροντας ευκαιρίες απασχόλησης και εφοδιάζοντας με δεξιότητες νέες και νέους έως 29 ετών.

Την πρωτοβουλία αυτή βεβαίως έχει υιοθετήσει από την έναρξή της και η Nestlé στην Ελλάδα υποστηρίζοντας έμπρακτα και ουσιαστικά τους νέους και τις νέες που ξεκινούν την επαγγελματική τους πορεία, με μια σειρά από στοχευμένες πρωτοβουλίες και δράσεις, όπως:

- Το πρόγραμμα «Nesternship», που σε συνεργασία με τα κορυφαία Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της χώρας, δίνει τη δυνατότητα σε τελειόφοιτους να ξεκινήσουν να χτίζουν την επαγγελματική τους εμπειρία μέσα από την πρακτική άσκηση.

- Τη μακρόχρονη συνεργασία της Nestlé με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, η οποία επισφραγίστηκε φέτος με την σύνταξη και υπογραφή «Συμφώνου Συνεργασίας» στις 14/11 παρουσία του Πρύτανη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Καθηγητή **Δημήτρη Μπουραντώνη**, του Αντιπρύτανη Καθηγητή **Βασίλη Παπαδάκη** και του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της Nestlé Ελλάς κυρίου **Νίκου Εμμανουηλίδη**, που στόχο έχει να θέσει το πλαίσιο για την εφαρμογή κοινών δράσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης των αποφοίτων του.

Ήταν μεγάλη μας χαρά στις 10 Νοεμβρίου 2023 να υποδεχθούμε 30 φοιτητές του ΟΠΑ και τον Καθηγητή κύριο **Βλάση Σταθακόπουλο** στα νέα μας γραφεία στα πλαίσια της εκδήλωσης «Nestlé SALES SKILLS YOUth DAY». Πρόκειται για την πρώτη πανευρωπαϊκή ημερίδα της Nestlé η οποία απευθύνεται σε νέους που ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν την καριέρα τους στον χώρο των Πωλήσεων, στην οποία φοιτητές και νέοι επαγ-

10 ΧΡΟΝΙΑ «NESTLÉ NEEDS YOUTH»: Στο πλευρό 22.000 νέων από όλη την Ελλάδα

Η επένδυση στους νέους αποτελεί την πιο σημαντική επένδυση για το μέλλον

γελματίες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά 13 έμπειρους επαγγελματίες της Nestlé και να τους ακούσουν να μοιράζονται το επαγγελματικό τους ταξίδι, αλλά και για τις δεξιότητες που απαιτούνται για μια επιτυχημένη καριέρα στον τομέα αυτόν. Ξεχωριστό ενδιαφέρον είχε και η ομιλία του Καθηγητή κυρίου Βλάση Σταθακόπουλου σχετικά με την «κατάρτιση των μύθων» στον χώρο των Πωλήσεων.

- Τη συνεργασία με το Κέντρο Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας (ACEin) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, μέσω της οποίας η Nestlé υλοποίησε φέτος για 3η χρονιά το Πρόγραμμα Ανοιχτής Καινοτομίας «Ignite Ideas», μια διαδικασία επιτάχυνσης καινοτόμων ιδεών σε τομείς που σχετίζονται με τη δραστηριότητα της Nestlé. Το πρόγραμμα, στο οποίο έχουν συμμετάσχει συνολικά περισσότερες από 70 νεοφυείς επιχειρήσεις και επιχειρηματικές ομάδες, στοχεύει στην ανάδειξη και στην υποστήριξη επιχειρηματικών ομάδων και των πρωτοπο-

ριακών λύσεών τους, στο πραγματικό περιβάλλον της αγοράς.

- Την ενεργή συμμετοχή μας στην πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης «European Vocational Skills week» μέσα από την οργάνωση ημερίδων που στόχο έχουν να εκπαιδεύσουν και να ενημερώσουν νέους γύρω από επίκαιρα θέματα της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός, η Πράσινη Επιχειρηματικότητα αλλά και η Βιωσιμότητα.

- Τη διοργάνωση workshops για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων μέσω επαφών με έμπειρα στελέχη της Nestlé καθώς και πρακτικών συμβουλών για τη σύνταξη βιογραφικών και τη συμμετοχή σε συνεντεύξεις.

- Την αδιάλειπτη συμμετοχή μας σε ημέρες καριέρας που μας δίνει την ευκαιρία να συνομιλούμε με φοιτητές και νέους επαγγελματίες, να ακούμε τις ανάγκες τους, να τους παρέχουμε χρήσιμες συμβουλές και πληροφόρηση για τα πρώτα επαγγελματικά τους βήματα αλλά και να τους προσφέρουμε τη δυνατότητα υποβολής αίτησης για θέσεις εργασίας στη Nestlé.

Μέσα από το σύνολο των δράσεων της Nestlé στην Ελλάδα, τα τελευταία 10 χρόνια, πάνω από 160 έμπειρα στελέχη μας είχαν τη δυνατότητα να συναντήσουν, να συζητήσουν και να εκπαιδεύσουν πάνω από 22.000 νέους και νέες από όλη την Ελλάδα. Παράλληλα προσφέραμε πάνω από 1.250 νέες ευκαιρίες απασχόλησης είτε για εργασία είτε για πρακτική άσκηση. Η δέσμευσή μας για την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων συνεχίζεται, πράγμα που αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι, κάθε χρόνο, το 35% των νέων μας προσλήψεων είναι άτομα που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα κάτω των 30 χρόνων. Για περισσότερες πληροφορίες γύρω από τις δράσεις και τις ευκαιρίες απασχόλησης στη Nestlé επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.nestle.gr ή κάντε μας follow στο LinkedIn <https://www.linkedin.com/company/nestle-s-a/>

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση

Στο παρόν ένθετο, με βάση και τους περιορισμούς του χώρου, συνάδελφοι-συνεργάτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό πραγματοποιούν μέσω μιας σειράς άρθρων μια επισκόπηση του κλάδου της διεθνούς ναυτιλίας. Στόχος είναι ο αναγνώστης να αποκτήσει μια σφαιρική εικόνα της λειτουργίας αυτής της εξαιρετικά σημαντικής για την Ελλάδα και παγκοσμίου εμβέλειας βιομηχανίας. Στο πρώτο άρθρο από τον γράφοντα, διαπιστώνεται η παγκόσμια πρωτιά σε όρους μεταφορικής ικανότητας της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας, συνέπεια της ισχυρής ανταγωνιστικότητας του κλάδου, της επιχειρηματικότητας και της ναυτοσύνης των Ελλήνων. Εξετάζεται το πλαίσιο λειτουργίας της ναυτιλίας μέσω του ισχυρού πλέγματος ναυτιλιακών και παραναυτιλιακών επιχειρήσεων που λειτουργούν στον ελληνικό χώρο και η επίπτωσή του σε καίρια μεγέθη της ελληνικής οικονομίας όπως οι θέσεις εργασίας, η συνεισφορά στο ΑΕΠ της χώρας και η εισροή συναλλάγματος. Στο δεύτερο άρθρο με συγγραφέα την κυρία **Μωυσιάδου** περιγράφονται τα συστατικά μέρη της παγκόσμιας βιομηχανίας της ναυτιλίας και των επιμέρους αγορών της. Εξηγούνται τα είδη των φορτίων που μεταφέρονται και τα χαρακτηριστικά τους που καθορίζουν ποια πλοία είναι κατάλληλα για τη μεταφορά τους, η κυκλικότητα που διέπει τους ναύλους και τις τιμές των πλοίων και οι οικονομικές συνιστώσες που καθορίζουν την πορεία τους.

Συγγραφέας του τρίτου άρθρου είναι ο κ. **Pierre Cariou** με αντικείμενο το διεθνές περιβάλλον λειτουργίας της ναυτιλίας. Εξηγείται ο ρόλος του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) στη θέσπιση κανόνων λειτουργίας σε διεθνές επίπεδο μέσα από μια σειρά διαδικασιών και επιτροπών που καταλήγουν σε εθνικές νομοθεσίες. Κύριες πτυχές που πραγματεύεται ο ΙΜΟ αφορούν

την ασφάλεια τη θάλασσα, την αποτελεσματικότητα της ναυσιπλοΐας και την πρόληψη και τον έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης από τα πλοία.

Στο τέταρτο άρθρο ο κ. **Τσουκνιδής** αναγνωρίζει τις μεγάλες απαιτήσεις για χρηματοδότηση των ακριβών περιουσιακών στοιχείων του κλάδου – των πλοίων. Περιγράφονται οι διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης από τις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, ενώ αναφορά γίνεται και στις προσπάθειες δρομολόγησης κεφαλαίων προς τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων φιλικών προς το περιβάλλον και την κοινωνία.

Στο πέμπτο άρθρο η κυρία **Σαπουνά** ασχολείται με το ρόλο της εφαρμογής των ορθών αρχών διοίκησης στον ναυτιλιακό κλάδο. Εξηγεί τη διοίκηση ως τη συνεχή διαδικασία συντονισμού και ολοκλήρωσης των δραστηριοτήτων σε μία επιχείρηση έτσι ώστε αυτές να ολοκληρώνονται αποδοτικά και αποτελεσματικά. Στη συνέχεια συζητεί τις τέσσερις διακριτές λειτουργίες, αυτές του προγραμματισμού, της οργάνωσης, της διεύθυνσης και του ελέγχου, που θα πρέπει να διέπουν τη χρηστή διοίκηση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.

Το επόμενο άρθρο με συγγραφέα την κυρία **Βακόλα** εξετάζει τη σημαντική συμβολή του ανθρώπινου δυναμικού σε θάλασσα και ξηρά και τη σημαντικότητα της αποτελεσματικής διοίκησής του, με κύριους στόχους τη διασφάλιση την ασφάλειας, της αποτελεσματικότητας αλλά και της ανταγωνιστικότητας των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων.

Στο τελευταίο άρθρο, οι κ.κ. **Dooms** και **Βαγγέλας** εξηγούν τον ρόλο των λιμένων στη βιομηχανία της ναυτιλίας και τα διάφορα είδη λιμένων που υπάρχουν με βάση τη δραστηριότητά τους. Στη συνέχεια εξετάζουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα λιμάνια διεθνώς, ενώ συσχετίζουν την πρότερη συζήτηση και με την ελληνική πραγματικότητα.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΚΑΒΟΥΣΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ:

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΚΑΒΟΥΣΑΝΟΣ, Καθηγητής Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΟΠΑ, Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στη Διεθνή Ναυτιλία, Χρηματοοικονομική και Διοίκηση

Δρ ΣΤΕΛΛΑ ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια του ΟΠΑ στην Οικονομική και Χρηματοοικονομική της Ναυτιλίας

Δρ. PIERRE CARIOU, Καθηγητής KEDGE Business School, Γαλλία και Επισκέπτης Καθηγητής World Maritime University, Sweden

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΤΣΟΥΚΝΙΔΗΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΟΠΑ

Δρ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΑΠΟΥΝΑ, Εντεταλμένη Διδάσκουσα στο ΟΠΑ

ΜΑΡΙΑ ΒΑΚΟΛΑ, Καθηγήτρια Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του ΟΠΑ

MICHAEL DOOMS, Καθηγητής Solvay Business School, Vrije Universiteit Brussel

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΒΑΓΓΕΛΑΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Η διεθνής εμπορική ναυτιλία και η θέση της Ελλάδας σε αυτήν

Του Καθηγητή **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΚΑΒΟΥΣΙΑΝΟΥ**, Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διεθνή Ναυτιλία, Χρηματοοικονομική και Διοίκηση, και του ομώνυμου Ερευνητικού Εργαστηρίου του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Για την Ελλάδα, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η εμπορική ναυτιλία αποτελεί την πιο ανταγωνιστική βιομηχανία της ελληνικής οικονομίας και ίσως τον μόνο κλάδο στον οποίο είμαστε πρώτοι διεθνώς, βάσει της μεταφορικής ικανότητας του στόλου που ανήκει σε εταιρείες ελληνικών συμφερόντων – στοιχεία UNCTAD2022 (United Nations Conference on Trade and Development).

Η βιομηχανία της ναυτιλίας είναι πολυδιάστατη. Όσον αφορά στην υπηρεσία της μεταφοράς επιβατών και φορτίων διά θαλάσσης περιλαμβάνει μετα-

ξύ άλλων α) την κρουαζιέρα, η οποία σχετίζεται με τον τουρισμό και την αναψυχή, β) την ακτοπλοΐα - ναυτιλία κοντινών αποστάσεων, που σχετίζεται με τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων μεταξύ της ενδοχώρας και των νησιών αλλά και γενικά σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ των χωρών, π.χ. στη Βαλτική Θάλασσα, στη Μαύρη Θάλασσα, στη Μεσόγειο και αλλού, και γ) την ποντοπόρο εμπορική ναυτιλία, η οποία ασχολείται με τη μεταφορά φορτίων - πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων – σε μεγάλες αποστάσεις, όπως για παράδειγμα σιδηρομεταλλεύματος μεταξύ Βραζιλίας και Κίνας ή

ηλεκτροπαραγωγής μεταξύ Ιαπωνίας και Ολλανδίας.

Το μεταφορικό αυτό έργο οργανώνεται και εκτελείται κατά κύριο λόγο από ιδιωτικές ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες αναλαμβάνουν τους σχετικούς επιχειρηματικούς κινδύνους με στόχο μια απόδοση η οποία θα αντικατοπτρίζει τον υψηλό κίνδυνο που αναλαμβάνουν. Συνήθως οι εν λόγω πλοιοκτήτριες και διαχειρίστριες εταιρείες συγκεντρώνονται σε γεωγραφικούς χώρους (συστάδες) που διέπονται από ευνοϊκούς επιχειρηματικούς κανόνες, έτσι ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό που υφίσταται στον κλάδο.

Υπάρχει ανάγκη να πλαισιώνονται από μια σειρά από άλλες επιχειρήσεις και οργανισμούς (εθνικούς και υπερεθνικούς) που είναι απαραίτητες για την υποστήριξή τους, όπως για παράδειγμα ναυλομεσιτικά γραφεία, νηολόγια, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβουλευτικές και ελεγκτικές εταιρείες, λογιστικά γραφεία, ναυτιλιακά δικηγορικά γραφεία, ναυτασφαλιστικά γραφεία κ.ά., δημιουργώντας έτσι ένα ναυτιλιακό πλέγμα μια συστάδα (maritime cluster) οικονομικών δραστηριοτήτων και θέσεων εργασίας υψηλής ειδίκευσης. Περαιτέρω, για τη λειτουργία των πλοίων απαιτούνται εξειδικευμένα πληρώματα υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης. Ναυπηγεία για νέες κατασκευές και επισκευές και εταιρείες κατασκευής πλοίων και προμήθειας ναυτιλιακού εξοπλισμού αποτελούν μέρος του κλάδου. Τα λιμάνια με τη σειρά τους προσφέρουν τον απαραίτητο σύνδεσμο μεταξύ ξηράς και θάλασσας για τον ασφαλή ελλιμενισμό και την παροχή υπηρεσιών πρόσθετης αξίας στα προϊόντα που διακινούνται μέσω αυτών.

Στον ελληνικό γεωγραφικό χώρο έχει δημιουργηθεί ένα από

Είναι εξαιρετικά σημαντικό να διαφυλαχθεί η συνέχιση της παρουσίας των εταιρειών στον ελληνικό χώρο, δημιουργώντας οικονομική δραστηριότητα και θέσεις εργασίας

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση

τα μεγαλύτερα και ανταγωνιστικότερα ναυτιλιακά πλέγματα παγκοσμίως. Στοιχεία της επίσημης έκθεσης της UNCTAD (ΟΗΕ) για το 2022 αναφέρουν 4.936 ποντοπόρα πλοία να τελούν υπό ελληνική πλοιοκτησία. Οι Έλληνες πλοιοκτήτες και εφοπλιστές προσφέρουν την υπηρεσία της μεταφοράς με «καλύτερους» όρους (ανταγωνιστικότερη τιμή, ποιοτική και αξιόπιστη υπηρεσία) σε σύγκριση με συναδέλφους τους από άλλες χώρες του κόσμου. Λειτουργώντας μέσα από τον ελληνικό γεωγραφικό χώρο αναπτύσσουν τις απαιτούμενες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και παραμένουν διεθνώς ανταγωνιστικοί κρατώντας χαμηλά το κόστος παροχής της υπηρεσίας, χωρίς σημαντικά θεσμικά εμπόδια και επιβαρύνσεις.

Σε όρους μεταφορικής ικανότητας σε τόνους, τα 4.936 ελληνικά πλοία αντιστοιχούν στο 17,4% του παγκόσμιου στόλου κατατάσσοντας πρώτη την Ελλάδα, δεύτερη την Κίνα με 13,4% και τρίτη την Ιαπωνία με 10,5%. Παρ' όλα αυτά, στο ελληνικό νηολόγιο (σημαία) είναι εγγεγραμμένα μόνο 598 από τα παραπάνω πλοία, ήτοι 13,8% του ελληνόκτητου στόλου, ενώ τα

υπόλοιπα φέρουν ξένες σημαίες λόγω των ευνοϊκότερων όρων που προσφέρουν. Τα υπόλοιπα πλοία έως τα 1.215 που φέρονται εγγεγραμμένα στο ελληνικό νηολόγιο είναι μη ελληνικών συμφερόντων. Με βάση τη μεταφορική ικανότητα του στόλου, το ελληνικό νηολόγιο βρίσκεται στην 9η θέση παγκοσμίως, με τα κυριότερα νηολόγια που είναι εγγεγραμμένα τα πλοία της παγκόσμιας εμπορικής ναυτιλίας να είναι σε σειρά κατάταξης η Λιβερία, ο Παναμάς και τα Νησιά Μάρσαλ.

Ο αντίκτυπος για την ελληνική οικονομία, τις θέσεις εργασίας και την οικονομική δραστηριότητα είναι τεράστιος. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, η συμβολή του κλάδου της ναυτιλίας στο ΑΕΠ (Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν) ανέρχεται σε 16,2 δισ. ευρώ το 2021, το οποίο αντιστοιχεί στο 8,9% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας, με τον μέσο όρο για τα έτη 2018-2021 να ανέρχεται σε 7,9%. Η ίδια πηγή εκτιμά το ναυτιλιακό συνάλλαγμα από θαλάσσιες μεταφορές σε 21 δισεκατομμύρια ευρώ για το 2022. Πρόσφατη μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), εκτιμά την απασχόληση σε θαλάσσιες μεταφορές το 2021 να ανέρχεται σε περίπου 64 χιλιάδες άτομα, με 44 χιλ. εξ αυτών να είναι κάτοικοι Ελλάδας. Η συνολική συμβολή εκτιμάται σε 86,2 χιλ. (1,9% της χώρας).

Η μελέτη του ΙΟΒΕ επιμερίζει ορθώς τον οικονομικό αντίκτυπο της ναυτιλιακής δραστηριότητας στην οικονομία μέσω της α) άμεσης επίδρασης από τη δραστηριότητα του κλάδου, β) έμμεσης επίδρασης μέσω των

προμηθευτών και των προμηθευτών των προμηθευτών, και γ) προκαλούμενης επίδρασης από την κατανάλωση των νοικοκυριών που σχετίζεται με τις αμοιβές των εργαζομένων στον κλάδο. Περαιτέρω, υπάρχει ωφέλεια προς τα δημόσια ταμεία μέσω των εισφορών στα συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά ταμεία και των άμεσων και έμμεσων φόρων των εργαζομένων στον κλάδο, η οποία με βάση την παραπάνω μελέτη ανήλθε σε 2 δισ. ευρώ για το 2021. Έτσι, επενδύσεις από κεφάλαια που προέρχονται από ναυτιλιακές επιχειρηματικές δραστηριότητες κατευθύνονται σε άλλους κλάδους της οικονομίας όπως στα ξενοδοχεία, στον τουρισμό, στις τράπεζες και στον κατασκευαστικό κλάδο. Σημαντικό είναι το κοινωφελές έργο, άγνωστο και γνωστό, που προέρχεται από τη διοχέτευση κεφαλαίων της ναυτιλίας απευθείας από τους πλοιοκτήτες ή μέσω των κοινωφελών ιδρυμάτων τους σε νοσοκομεία, ευπαθείς ομάδες, υποτροφίες σε φοιτητές κ.ά. Η κρουαζιέρα συνδέεται με τη βιομηχανία της ψυχαγωγίας. Η Ελλάδα παίζει σημαντικό ρόλο στον κλάδο, λόγω των εκατοντάδων ελληνικών νησιών, του πολιτισμού και των αρχαιοτήτων της. Σημαντικό ζήτημα αποτελεί η δυνατότητα εκκίνησης και τερματισμού των κρουαζιεροπλοίων από την Ελλάδα, κάτι το οποίο ήταν εφικτό μόνο κάτω από σημαντικούς περιορισμούς. Η δυνατότητα αυτή οδηγεί συνήθως σε 3 έως 5 περαιτέρω διανυκτερεύσεις των επιβατών στην πόλη και επομένως ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας. Το επιχειρηματικό μοντέλο των

Η συμβολή του κλάδου της ναυτιλίας στο ΑΕΠ ανέρχεται σε 16,2 δισ. ευρώ το 2021, το οποίο αντιστοιχεί στο 8,9% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας, με τον μέσο όρο για τα έτη 2018-2021 να ανέρχεται σε 7,9%

λιμένων φαίνεται να μεταβάλλεται και να περνάει από το Δημόσιο σε ιδιωτικούς φορείς εκμετάλλευσης προς εξεύρεση πόρων και αποτελεσματικότερης διαχείρισης. Για παράδειγμα, στο λιμάνι του Πειραιά έχουμε δει την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ), με την COSCO να επενδύει σημαντικά ποσά σε υποδομές και να διακινεί εμπορεύματα μέσω του λιμένα, και να ακολουθούν εκείνα της Θεσσαλονίκης και πρόσφατα

της Ηγουμενίτσας και άλλων λιμένων.

Η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία μετά από μια μεγάλη περίοδο κρίσης φαίνεται να ανακάμπτει με τις εξελίξεις στα ναυπηγεία της Σύρου, του Περάματος και του Σκαρामαγκά. Σε μια παγκόσμια βιομηχανία ναυπήγησης και επισκευών είναι σημαντικό το κάθε ναυπηγείο να προσδιορίσει το προϊόν στο οποίο είναι ανταγωνιστικό. Τα χιλιάδες πλοία των Ελλήνων όπως και των ξένων πλοιοκτητών μπορούν να προσφέρουν στα ναυπηγεία αντικείμενο εργασίας, με την προϋπόθεση ότι θα βρίσκουν μια ανταγωνιστική και ποιοτική υπηρεσία σε έναν παγκόσμια ανταγωνιστικό κλάδο.

Σημαντικά ζητήματα και προκλήσεις του μέλλοντος αποτελούν α) οι αλλαγές στη διεθνή νομοθεσία κυρίως όσον αφορά περιβαλλοντικά ζητήματα και στόχους απανθρακοποίησης οδεύοντας προς μια ανθρακικά ουδέτερη ναυτιλία έως το 2050, αλλά και την προσαρμογή στο ευρωπαϊκό σύστημα εμπορίας ρύπων (EU, Emissions Trading System) με εφαρμογή από το 2024, β) η ψηφιοποίηση και η ενσωμάτωση των τεχνολογικών εξελίξεων στη λειτουργία των επιχειρήσεων, γ) η πρόσβαση σε σύγχρονα και παραδοσιακά εργαλεία χρηματοδότησης για τις ανάγκες άντλησης σημαντικών κεφαλαίων από τη βιομηχανία της ναυτιλίας.

Η βιομηχανία της ναυτιλίας δεν εξαρτάται από την οικονομική δραστηριότητα στο εσωτερικό της χώρας, καθώς οι ναύλοι και οι τιμές των πλοίων καθορίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση για μεταφορά σε διεθνές επίπεδο. Επηρεάζεται όμως και μπορεί να επηρεαστεί από παρεμβάσεις, νόμους και κανονισμούς που επιδρούν στην ανταγωνιστικότητα της λειτουργίας του κλάδου όταν λειτουργεί μέσω της ελληνικής επικράτειας. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να διαφυλαχθεί η συνέχιση της παρουσίας των εταιρειών στον ελληνικό χώρο, δημιουργώντας οικονομική δραστηριότητα και θέσεις εργασίας για εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, κάτι το οποίο θα συγκρατήσει τη φυγή αξιόλογου ανθρώπινου δυναμικού προς το εξωτερικό ενώ θα βοηθήσει στην παλιννόστηση αυτών που χάσαμε στα χρόνια της κρίσης.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση

Η ναυτιλιακή επιχειρηματική δραστηριότητα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των δικτύων μεταφορών παγκοσμίως εδώ και πέντε χιλιετίες. Συνίσταται στην επιβατηγό ναυτιλία, που επιτελεί το έργο της μεταφοράς επιβατών μεταξύ των διαφόρων λιμένων του κόσμου, και στην εμπορική ναυτιλία, που αναφέρεται στη μεταφορά εμπορευμάτων. Αναγνωρίζοντας εξίσου τη σημαντικότητα των δύο κλάδων, το παρόν ένθετο είναι αφιερωμένο στην Εμπορική Ναυτιλία.

Η Διεθνής Εμπορική Ναυτιλία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς εμπορίου. Είναι ασφαλής, οικονομικά αποτελεσματικός και σε πολλές περιπτώσεις αναντικατάστατος τρόπος μεταφοράς εμπορευμάτων. Οι οικονομίες κλίμακας που διέπουν τον κλάδο καθιστούν το μοναδιαίο κόστος μεταφοράς φορτίου ελάχιστο σε σύγκριση με οποιοδήποτε άλλο μέσο μεταφοράς. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD), άνω του 80% του διεθνούς εμπορίου διεξάγεται διά θαλάσσης.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε εμπορεύματος και τα διαφορετικά μεγέθη φορτίων δημιουργούν την ανάγκη χρήσης διαφορετικών τύπων πλοίων, διαχωρίζοντας έτσι τον κλάδο στις επιμέρους αγορές του. Τα πλοία μεταφοράς χύδην ξηρού φορτίου (dry bulk carriers) μεταφέρουν σιδηρομετάλλευμα, άνθρακα, σιτηρά, δημητριακά και άλλα ξηρού τύπου, χύδην φορτία. Τα δεξαμενόπλοια (tankers) μεταφέρουν αργό πετρέλαιο και τα διυλισμένα προϊόντα του, ενώ τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων (containerships) μεταφέρουν κυρίως ενδιάμεσα ή τελικά καταναλωτικά αγαθά. Άλλοι, εξειδικευμένοι τύποι πλοίων περιλαμβάνουν πλοία μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG), οχημάτων (Ro-Ro carriers), εξοπλισμού εξαιρετικά μεγάλου μεγέθους (π.χ. ανεμογεννητριών), πλοία ψυγεία, πλοία που υποστηρίζουν την εξόρυξη πετρελαίου, κ.ά. Η αλυσίδα αξίας της εμπορικής ναυτιλίας αποτελείται από ένα μεγάλο εύρος επιχειρήσεων και οργανισμών, εθνικών και διεθνών, συνεισφέροντας πολυάριθμες θέσεις εργασίας παγκοσμίως. Το πλέγμα των συμμετεχόντων είναι πολυσύνθετο και περιλαμβάνει πλοιοκτήτριες εταιρείες, εταιρείες ιδιοκτησίας ή προώθησης φορτίου (cargo owners/forwarders), ναυ-

Διεθνής Ναυτιλία: Η λειτουργία του κλάδου και οι σύγχρονες προκλήσεις

Της Δρος **ΣΤΕΛΛΑΣ ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ**,
Μεταδιδακτορικής
Ερευνήτριας του ΟΠΑ
στην Οικονομική και
Χρηματοοικονομική
της Ναυτιλίας

πηγεία, νηολόγια, νηογνώμονες, επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν την εμπορική ή τη λειτουργική διαχείριση του πλοίου, ναυλομεσιτικά γραφεία, ασφαλιστικές εταιρείες και αλληλασφαλιστικούς οργανισμούς (Protection and Indemnity Clubs), ναυτιλιακούς πράκτορες, προμηθευτές καυσίμων και εξοπλισμού, χρηματοδοτικούς οργανισμούς, ελεγκτικές και συμβουλευτικές εταιρείες και οργανισμούς που ορίζουν το ρυθμιστικό πλαίσιο, δικηγορικά γραφεία με εξειδίκευση στη ναυτιλία και πολλές άλλες εταιρείες και οργανισμούς μικρότερου ή μεγαλύτερου μεγέθους, δημόσιες ή ιδιωτικές, που συνήθως εδρεύουν στα μεγάλα ναυτιλιακά κέντρα του κόσμου. Η Εμπορική Ναυτιλία είναι ένας κλάδος που χαρακτηρίζεται από υψηλή κυκλικότητα, μεταβλητότητα στις τιμές των ναύλων, εποχικότητα στις εμπορικές ροές, και μεγάλη έκθεση στις μακροοικονομικές και γεωπολιτικές εξελίξεις. Ταυτόχρονα, τα πλοία αποτελούν περιουσιακά στοιχεία εξαιρετικά υψηλής αξίας, που ταξινομούνται στους ωκεανούς εκτεθειμένα σε φυσικούς κινδύνους όπως οι καιρικές συνθήκες, τα ατυχήματα, η πειρατεία, οι πολεμικές συρράξεις κ.ά., και ταυτόχρονα έχουν χρηματοδοτηθεί, κατά κύριο λόγο, μέσω δανειακών

κεφαλαίων. Όλα τα παραπάνω φανερώνουν το μέγεθος και την ποικιλομορφία των κινδύνων που οι πλοιοκτήτριες εταιρείες καλούνται να διαχειριστούν. Η ζήτηση για τη θαλάσσια μεταφορική υπηρεσία είναι παράγωγος ζήτηση, δηλαδή προκύπτει από τη ζήτηση των τελικών ή ενδιάμεσων προϊόντων ή των πρώτων υλών που μεταφέρονται με πλοία. Οι μεταβολές στον όγκο των μεταφερόμενων φορτίων αλλά και στη μέση απόσταση μεταφοράς τους διαμορφώνουν τη ζήτηση για θαλάσσιες μεταφορές, η οποία μετριέται σε τονομίλια. Το παγκόσμιο μακροοικονομικό περιβάλλον, οι γεωπολιτικές εξελίξεις, οι σχετικές τιμές και σχετικές ποιότητες των πρώτων υλών σε διάφορες περιοχές του κόσμου είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν τις αγορές της Ναυτιλίας. Ενώ η ζήτηση για θαλάσσιες μεταφορές καθορίζεται από εξωτερικούς ως προς τον κλάδο παράγοντες, η προσφορά της μεταφορικής ικανότητας προσδιορίζεται στον κλάδο ενδογενώς. Περίοδοι αυξημένης ζήτησης για μεταφορές, υψηλών ναύλων και αισιοδοξίας για την περαιτέρω εξέλιξη των ναυλαγορών χαρακτηρίζονται συνήθως από αυξημένα επίπεδα παραγωγικών νεότευκτων πλοίων, έντονη

δραστηριότητα στη δευτερογενή αγορά και τιμές μεταχειρισμένων πλοίων που μπορεί να υπερβαίνουν ακόμα και τις τιμές των νεότευκτων. Σε αυτό το στάδιο του οικονομικού κύκλου, η δραστηριότητα στην αγορά διάλυσης πλοίων είναι περιορισμένη.

Υπερεκτιμήσεις του επιπέδου της αναμενόμενης ζήτησης για θαλάσσιες μεταφορές μπορεί να οδηγήσουν τον κλάδο σε υπερβάλλουσα προσφορά χωρητικότητας και κατ' επέκταση σε μείωση των τιμών των ναύλων. Σε αυτή την περίπτωση, και ανάλογα με το βάθος της ύφεσης, ο στόλος λειτουργείται σε μικρότερες ταχύτητες, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο την προσφορά σε όρους τονομιλίων και την κατανάλωση καυσίμου. Τα γρηαιότερα και λιγότερο αποδοτικά πλοία ενδέχεται να παροπλιστούν εάν τα έσοδα από τη ναύλωσή τους δεν καλύπτουν τα λειτουργικά έξοδα, ή ακόμη και να πωληθούν προς διάλυση. Καθώς η ζήτηση ανακάμπτει και η προσφορά χωρητικότητας ρυθμίζεται ενδογενώς από τον κλάδο, επέρχεται σταδιακά η ανάκαμψη στη ναυλαγορά.

Πέραν των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών εξελίξεων, μια από τις κυριότερες τρέχουσες προκλήσεις για τον κλάδο της Εμπορικής Ναυτιλίας αποτελεί η ενεργειακή μετάβαση. Το κόστος της μετάβασης δεν είναι εφικτό να εκτιμηθεί με ακρίβεια και εκφράζεται έντονα η ανάγκη υιοθέτησης ενός κοινού ρυθμιστικού πλαισίου σε παγκόσμιο επίπεδο έναντι επιμέρους περιφερειακών μέτρων, προς αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Επιπρόσθετη πρόκληση αποτελεί η δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου για τον έλεγχο της ασφάλειας και της ποιότητας των νέων, εναλλακτικών καυσίμων που αναπτύσσονται, καθώς και η διαθεσιμότητά τους στα διάφορα λιμάνια του κόσμου. Η πρόσβαση των εισηγμένων εταιρειών του κλάδου στη χρηματοδότηση με βάση κριτήρια Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ESG) απασχολεί επίσης τον κλάδο. Τέλος, τοποθετώντας τη θεμελιώδη συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα στο επίκεντρο της αντιμετώπισης των πάσης φύσεως προκλήσεων, εκφράζεται περαιτέρω η ανάγκη για καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, τόσο στη στεριά όσο και στη θάλασσα, και η σημαντικότητα της διά βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης ακολουθώντας τις νέες εξελίξεις.

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ: Η δομή και ο ρόλος του στη διεθνή ρύθμιση της Ναυτιλιακής Βιομηχανίας

Ο ναυτιλιακός κλάδος μεταφέρει περισσότερο από το 80% του διεθνούς εμπορίου σε όγκο και υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη των περισσότερων εθνών σε όλο τον κόσμο. Σε ημερήσια βάση, περισσότερα από 70.000 εμπορικά πλοία ταξιδεύουν σε διεθνή ύδατα ή καταπλέουν σε λιμάνια όπου ισχύουν διαφορετικές δικαιοδοσίες. Για την εναρμόνιση των κανονισμών της διεθνούς ναυτιλίας και για τη διασφάλιση της ασφάλειας στη θάλασσα, δημιουργήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη το 1948 ένας μόνιμος διεθνής οργανισμός με έδρα το Λονδίνο, ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ). Ο ΔΝΟ αριθμεί επί του παρόντος 175 κράτη-μέλη, 66 διακυβερνητικούς οργανισμούς που έχουν καθεστώς παρατηρητή και 85 διεθνείς μη κυβερνητικούς οργανισμούς σε συμβουλευτικό καθεστώς. Ο κύριος στόχος του ΔΝΟ είναι να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων και στοχεύει στην επίτευξη των υψηλότερων προτύπων, όσον αφορά στην «ασφάλεια στη θάλασσα, την αποτελεσματικότητα της ναυσιπλοΐας και την πρόληψη και τον έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης από τα πλοία». Ο Οργανισμός αποτελείται από τη Συνέλευση, το Συμβούλιο, πέντε κύριες Επιτροπές και έναν αριθμό Υποεπιτροπών που υποστηρίζουν το έργο των κύριων τεχνικών επιτροπών.

Η Συνέλευση είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο του Οργανισμού. Αποτελείται από όλα τα κράτη-μέλη και συνέρχεται μία φορά κάθε δύο χρόνια σε τακτικές συνόδους, αλλά μπορεί επίσης να συνεδριάζει και εκτάκτως. Η Συνέλευση είναι αρμόδια για την έγκριση του προγράμματος εργασίας, την ψήφιση του προϋπολογισμού και τον καθορισμό των οικονομικών θεμάτων του Οργανισμού. Η Συνέλευση εκλέγει το Συμβούλιο με διετή θητεία, το οποίο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία του έργου του Οργανισμού. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες

Του Dr. **PIERRE CARIOU**, Καθηγητή KEDGE Business School, Γαλλία, και Επισκέπτη Καθηγητή World Maritime University, Sweden

μελών (α, β και γ) στο Συμβούλιο. Τα μέλη της κατηγορίας (α) είναι 10 κράτη με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την παροχή διεθνών ναυτιλιακών υπηρεσιών (για την περίοδο 2022-2023, Κίνα, Ελλάδα, Ιταλία, Ιαπωνία, Νορβηγία, Παναμάς, Δημοκρατία της Κορέας, Ρωσική Ομοσπονδία, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ). Στην κατηγορία (β) ανήκουν 10 κράτη με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το διεθνές θαλάσσιο εμπόριο (για την περίοδο 2022-2023, Αυστραλία, Βραζιλία, Καναδάς, Γαλλία, Γερμανία, Ινδία, Ολλανδία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα). Τα κράτη-μέλη της κατηγορίας (γ) είναι 20 που δεν έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τα (α) ή (β) παραπάνω, τα οποία έχουν ειδικά συμφέροντα στις θαλάσσιες μεταφορές ή τη ναυσιπλοΐα και των οποίων η εκλογή στο Συμβούλιο θα εξασφαλίσει την εκπροσώπηση όλων των μεγάλων γεωγραφικών περιοχών του κόσμου (για το 2022-2023, Μπαχάμες, Βέλγιο, Χιλή, Κύπρος, Δανία, Αίγυπτος, Ινδονησία, Τζαμάικα, Κένυα, Μαλαισία, Μάλτα, Μεξικό, Μαρόκο, Φιλιππίνες, Κατάρ, Σαουδική Αραβία, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Τουρκία και Βανουάτου).

Οι πέντε κύριες επιτροπές δηλαδή, η Επιτροπή Ναυτικής Ασφάλειας (ΕΝΑ), η Επιτροπή Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (ΕΠΘΠ),

η Νομική Επιτροπή, η Επιτροπή Τεχνικής Συνεργασίας και η Επιτροπή Διευκόλυνσης και ορισμένες Υποεπιτροπές υποστηρίζουν το έργο των κύριων τεχνικών επιτροπών. Η ΕΝΑ είναι το ανώτατο τεχνικό όργανο του Οργανισμού. Αποτελείται από όλα τα κράτη-μέλη. Οι λειτουργίες της ΕΝΑ είναι να «εξετάζει οποιοδήποτε θέμα εντός του πεδίου εφαρμογής του Οργανισμού που αφορά στη βοήθεια στη ναυσιπλοΐα, την κατασκευή και τον εξοπλισμό πλοίων, την επάνδρωση από άποψη ασφάλειας, τους κανόνες για την πρόληψη συγκρούσεων, τον χειρισμό επικίνδυνων φορτίων, τις διαδικασίες θαλάσσιας ασφάλειας και απαιτήσεις, υδρογραφικές πληροφορίες, ημερολόγια και αρχεία ναυσιπλοΐας, έρευνες ναυτικών ατυχημάτων, έρευνα και διάσωση και κάθε άλλο θέμα που επηρεάζει άμεσα την ασφάλεια στη θάλασσα». Η ΕΠΘΠ, η οποία αποτελείται από όλα τα κράτη-μέλη, έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει οποιοδήποτε θέμα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Οργανισμού που αφορά στην πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης από πλοία. Ο ΔΝΟ είναι σήμερα υπεύθυνος για περισσότερες από 50 διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες και έχει έξι βασικούς φορείς που ασχολούνται με την έγκριση ή την εφαρμογή τους. Η Συνέλευση και το Συμβούλιο είναι τα κύρια

όργανα και οι εμπλεκόμενες επιτροπές είναι η ΕΝΑ, η ΕΠΘΠ, η Νομική Επιτροπή και η Επιτροπή Διευκόλυνσης. Οι συνθήκες του ΔΝΟ ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο έτσι ώστε να μπορούν να εφαρμόζονται σε πλοία που φέρουν τη σημαία συγκεκριμένης χώρας έτσι ώστε αυτές οι χώρες να μπορούν να εφαρμόζουν αποτελεσματικό έλεγχο, ο οποίος διενεργείται από τον λιμένα του κράτους που προσεγγίζει το πλοίο, και να συμμορφώνονται με άλλες υποχρεώσεις βάσει των διατάξεων του ΔΝΟ. Πρώτα οι δικηγόροι και οι νομοθέτες πρέπει να κατανοήσουν τις συνθήκες του ΔΝΟ. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, μπορούν να δουν ποιες μέθοδοι δύναται να χρησιμοποιηθούν για την ένταξη των συνθηκών στην εθνική νομοθεσία. Η σύνταξη της νομοθεσίας θα υποβληθεί μετά από πολλές αναθεωρήσεις για να διασφαλιστεί η εναρμόνισή της με τις απαιτήσεις της συνθήκης του ΔΝΟ, λαμβάνοντας υπόψη την ήδη υπάρχουσα εθνική νομοθεσία.

Με την πάροδο του χρόνου ο ΔΝΟ εξελίσσεται και αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις. Υποστηρίζει την ισότητα των φύλων στη ναυτιλιακή βιομηχανία εδώ και δεκαετίες και μάχεται κατά της πειρατείας στη θάλασσα από τη δεκαετία του 1980. Άλλες προκλήσεις σχετίζονται με την ατμοσφαιρική ρύπανση από πλοία που αντιπροσωπεύει σχεδόν το 3% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη ναυτιλία και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τα λιμάνια. Τα πιθανά ζητήματα κυβερνοασφάλειας και η ρύθμιση των θαλάσσιων αυτόνομων πλοίων επιφανείας βρίσκονται επίσης ψηλά στην ημερήσια διάταξη και θα καταστήσουν τον ρόλο του ΔΝΟ πιο επίκαιρο από ποτέ μέσα στα επόμενα χρόνια.

Μετάφραση και επιμέλεια: Κέλλυ Καραγκούνη, μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού του ΟΠΑ.

Ο κλάδος της εμπορικής ναυτιλίας είναι συνυφασμένος με το διεθνές εμπόριο και

την παγκόσμια οικονομία, καθώς μεταφέρει πάνω από το 80% του διεθνούς εμπορίου σε όρους όγκου, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχει εναλλακτικό μέσο μεταφοράς των πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων που μεταφέρονται διά θαλάσσης. Είναι κλάδος εντάσεως κεφαλαίου εφόσον απαιτούνται σημαντικά κεφάλαια κάθε χρόνο για την κατασκευή νεότευκτων πλοίων και την αγορά μεταχειρισμένων, με το κόστος ναυπήγησης ενός πλοίου συχνά να υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια δολάρια. Οι ναύλοι και οι τιμές των πλοίων είναι εξαιρετικά ευμετάβλητοι, γεγονός το οποίο καθιστά τις επενδύσεις και την εν γένει δραστηριότητα στη βιομηχανία της ναυτιλίας να χαρακτηρίζεται ως ενασχόληση υψηλού κινδύνου.

Οι υψηλές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τη χρηματοδότηση των ναυτιλιακών επενδύσεων οδήγησαν διαχρονικά τους πλοιοκτήτες να αναζητήσουν χρηματοδότηση επιπλέον των δικών τους ιδιωτικών κεφαλαίων / αποταμιεύσεων. Η επίτευξη άντλησης «εξωτερικών» κεφαλαίων καθίσταται εφικτή λόγω του γεγονότος ότι τα πλοία, παρόλο που αποτελούν πάγια περιουσιακά στοιχεία υψηλής αξίας, δύναται να ρευστοποιηθούν σχετικά εύκολα, καθώς υπάρχει ενεργή διεθνής αγορά αγοραπωλησίας μεταχειρισμένων πλοίων. Αυτό, μεταξύ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΤΣΟΥΚΝΙΔΗ**,
Αναπληρωτή Καθηγητή
Τμήματος Λογιστικής
και Χρηματοοικονομικής
του ΟΠΑ

Η παγκόσμια εμπορική ναυτιλία εκπέμπει περίπου 1.076 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) ετησίως, το οποίο αντιπροσωπεύει περίπου το 2,9% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

άλλων, έχει ως αποτέλεσμα να μειώνεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η χρηματοδότηση με χρέος να αποτελεί βασική πηγή χρηματοδότησης των υψηλών κεφαλαιακών απαιτήσεων για επενδύσεις στον κλάδο.

Οι πηγές χρηματοδότησης των ναυτιλιακών επενδύσεων μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε γενικές γραμμές ως ακολούθως: **Ίδια κεφάλαια:** Αυτά μπορεί να αποτελούν αποταμιεύσεις των πλοιοκτητών, συνεταιρικά κεφάλαια που έχουν προέλθει από περισσότερους του ενός επενδυτές με αντάλλαγμα μετοχές στην εταιρεία, ή και από εύπορους ιδιώτες επιχειρηματίες (private equity) που είναι διατεθειμένοι να επενδύσουν στον κλάδο της ναυτιλίας στοχεύοντας σε μια υψηλότερη απόδοση.

Τραπεζική χρηματοδότηση: Οι ναυτιλιακές εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα πλοία τους και ένα μακροχρόνιο συμβόλαιο ναύλωσης (χρονοναύλωση) με έναν φερέγγυο ναυλωτή ως εγγύηση για να εξασφαλίσουν τραπεζικό δανεισμό. Η τραπεζική χρηματοδότηση αποτελεί τη σημαντικότερη πηγή κεφαλαίου στον κλάδο της ναυτιλίας.

Κεφαλαιαγορές: Κεφάλαια δύναται να αντληθούν από τις αγορές κεφαλαίου μέσω της έκδοσης μετοχών και εισαγωγή στο χρηματιστήριο με αρχικές (IPO's, Initial Public Offerings) ή δευτερεύουσες δημόσιες (προς το επενδυτικό κοινό) προσφορές (Follow-ons), τα οποία κατατάσσονται λογιστικά στα ίδια κεφάλαια (των μετόχων). Στη συνέχεια οι μετοχές αυτές δια-

πραγματοεύονται στη δευτερογενή αγορά του χρηματιστηρίου. Περαιτέρω, κεφάλαια δύναται να αντληθούν από τις κεφαλαιαγορές με την έκδοση εταιρικών ομολόγων υψηλού κινδύνου – και κατά συνέπεια υψηλής απόδοσης (high-yield shipping bond issues), λόγω του ότι τα κεφάλαια που κατευθύνονται προς ναυτιλιακές επενδύσεις θεωρούνται πιο επισφαλή. Τα κεφάλαια αυτά κατατάσσονται στην κατηγορία χρέους για την επιχείρηση.

Χρηματοδοτική / Λειτουργική Μίσθωση: Ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή μια επενδυτική τράπεζα, αγοράζει το περιουσιακό στοιχείο – το πλοίο – το οποίο βλέπει ως επένδυση και στη συνέχεια το μισθώνει σε μια ναυτιλιακή εταιρεία. Η τελευταία πληρώνει για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τις δόσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα και έτσι εξασφαλίζει ρευστότητα, αποφεύγοντας να πληρώσει ένα μεγάλο ποσό

στην αρχή της επένδυσης για την αγορά του πλοίου.

Πώληση και επαναμίσθωση: Οι συμφωνίες πώλησης και επαναμίσθωσης περιλαμβάνουν την πώληση από την εταιρεία του πλοίου σε ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και στη συνέχεια την επαναμίσθωσή του από τη ναυτιλιακή εταιρεία. Αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης παρέχει άμεση ρευστότητα με κεφάλαια στη ναυτιλιακή εταιρεία τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει μεταξύ άλλων για επένδυση σε νέα πλοία, ενώ της επιτρέπει να συνεχίσει να χρησιμοποιεί το πλοίο, το οποίο όμως δεν της ανήκει πλέον καθώς το έχει πωλήσει στην τράπεζα.

Ιδιωτικές τοποθετήσεις (private placement): Οι ναυτιλιακές εταιρείες δύναται να αντλήσουν κεφάλαια απευθείας από έναν ή περισσότερους επενδυτικούς οίκους με μορφή μετοχικού κεφαλαίου ή δανεισμού, και κατ' αυτόν τον τρόπο επιταχύνουν τη διαδικασία

Χρηματοδότηση της Διεθνούς Ναυτιλίας και Κλιματική Αλλαγή

ΑΦΙΕΡΩΜΑ **Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση**

άντλησης κεφαλαίων σε σύγκριση με την άντλησή τους από τις κεφαλαιαγορές.

Επιχειρηματικά καινοτόμα κεφάλαια (venture capital) που προέρχονται από ιδιώτες επενδυτές, οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν νέες επενδύσεις με στόχο μια πολύ μεγαλύτερη απόδοση. Είναι γνωστά στην Ελλάδα και ως κεφάλαια από Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ), για νεοσύστατες εταιρείες ή και εταιρείες που επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε νέα καινοτόμα επιχειρηματικά σχέδια.

Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) με αποκλειστικό σκοπό επενδύσεις στον κλάδο της ναυτιλίας. Αποτελούν είδος αμοιβαίων κεφαλαίων, τα οποία σε συνδυασμό με (τραπεζικό) δανεισμό επενδύουν στη ναυτιλία, πιθανά με φορολογικές ελαφρύνσεις. Παραδείγματα αποτελούν τα γερμανικά KG funds και τα νορβηγικά KS funds.

Πιστώσεις από ναυπηγεία αποτελούν δανειακά κεφάλαια τα οποία χορηγούν ή εγγυώνται τα ίδια τα ναυπηγεία ή κάποιος κρατικός οργανισμός εξαγωγικών πιστώσεων (Export Credit Agency, ECA) με σκοπό την προσέλκυση παραγγελιών ναυπήγησης και επομένως την ενίσχυση της απασχόλησης στη χώρα όπου έχει την έδρα του το ναυπηγείο. Παραδείγματα αποτελούν τα ECA's της Κίνας και της Κορέας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Petrofin Research η αξία των παγκόσμιων χαρτοφυλακίων ναυτιλιακών τραπεζικών δανείων ανέρχεται για το 2022 στα 325 δισ. δολάρια και παραμένει σχετικά σταθερή σε αυτά τα επίπεδα από το 2019 και μετά. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την τελευταία αναφορά του ναυτομεσιτικού οίκου Clarksons για το 2022 η συνολική χρηματοδότηση ναυτιλιακών επενδύσεων μέσω των κεφαλαιαγορών ανήλθε στα 18 δισ. δολάρια, εκ

των οποίων τα ναυτιλιακά ομόλογα ήταν περίπου 9 δισ. δολάρια, οι δευτερεύουσες προσφορές δημόσιων μετοχικών κεφαλαίων (Follow ons) 7 δισ. δολάρια, ενώ οι αρχικές δημόσιες προσφορές μετοχικών κεφαλαίων (IPOs) ήταν 2 δισ. δολάρια. Αξιοσημείωτο είναι ότι για τα έτη 2020 και 2021 η συνολική χρηματοδότηση ναυτιλιακών επενδύσεων μέσω των κεφαλαιαγορών ανήλθε σε 37 και 38 δισ. δολάρια, αντίστοιχα.

Η ικανότητα πρόσβασης σε διαφορετικές πηγές κεφαλαίου και η επιλογή μεταξύ τους για κάθε επένδυση είναι εξαιρετικά σημαντικά ζητήματα για μία ναυτιλιακή εταιρεία και πολύ συχνά οι καθοριστικοί παράγοντες για την απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού της (return on assets). Αυτά τα ζητήματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το χρονοδιάγραμμα της υπό εξέταση επένδυσης και των ταμειακών ροών της, την πολιτική της ναύλωσης των πλοίων της και αρκετούς άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες. Σε αυτούς τους παράγοντες, καίριο ρόλο διαδραματίζουν οι συνθήκες της αγοράς, οι οποίες και υπαγορεύουν τη διαθεσιμότητα ή μη χρηματοδότησης με ελκυστικούς όρους (π.χ. χαμηλό κόστος κεφαλαίου, μεγαλύτερη διάρκεια αποπληρωμής, κ.ά.), αλλά και το ρυθμιστικό (νομοθετικό) πλαίσιο του τραπεζικού κλάδου, των κεφαλαιαγορών και της ναυτιλίας. Για παράδειγμα, η πρόσφατη νομοθεσία του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ, IMO2020) των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) εισήγαγε τη χρήση νέων καυσίμων με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της διεθνούς ναυτιλιακής βιομηχανίας είναι σημαντικό καθώς σύμφωνα με έκθεση του ΔΝΟ η παγκόσμια εμπορική ναυτιλία εκπέμπει περίπου 1.076 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) ετησίως, το οποίο αντιπροσωπεύει περίπου το 2,9% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες. Ως απάντηση σε αυτό, ο ΔΝΟ ανακοίνωσε τη νομοθεσία IMO2020, σύμφωνα με την

οποία από την 1η Ιανουαρίου 2020 τα εμπορικά πλοία πρέπει είτε να κάνουν χρήση του νέου καυσίμου με περιορισμένη περιεκτικότητα σε θείο (0,5%) είτε να προβούν στην εγκατάσταση καταλύτη (scrubber) με σκοπό τον περιορισμό των εκπομπών αερίων ρύπων. Ένα πολλά υποσχόμενο εργαλείο πολιτικής ώστε να ευθυγραμμιστεί η διεθνής ναυτιλιακή βιομηχανία με τον στόχο της μείωσης του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος είναι η παροχή ευνοϊκών όρων χρηματοδότησης για πλοία με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, κοινώς, «*πράσινα πλοία*».

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ανακοίνωσε το 2018 ένα σχέδιο δράσης για την Αειφόρο Χρηματοδότηση, όπου αναπτύσσονται μια σειρά στρατηγικών και ταξινομούνται οι οικονομικές δραστηριότητες ανάλογα με τη συμβολή τους στην αειφορία, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος. Μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ενέκρινε ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα ύψους 750 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο του 2016, το οποίο έχει συνολικό προϋπολογισμό 3 δισ. ευρώ και εκταμιεύεται σταδιακά μέχρι και το 2022 και το μέγιστο εξαντλήσεως του ποσού, γνωστό και ως το πρόγραμμα Εγγυήσεων της Πράσινης Ναυτιλίας (Green Shipping Guarantee Programme - GSG). Το πρόγραμμα GSG έχει σχεδιαστεί για την προώθηση επενδύσεων σε υφιστάμενες και επερχόμενες τεχνολογίες, οι οποίες θα ενισχύσουν την απόδοση καυσίμου/ενέργειας.

Μία ακόμη σημαντική ιδιωτική πρωτοβουλία είναι οι «Αρχές του Ποσειδώνα» (Poseidon Principles), όπου τον Ιούνιο του 2019, δεκαοκτώ κορυφαίες τράπεζες συμφώνησαν να ενσωματώσουν κριτήρια σχετικά με την κλιματική αλλαγή στις αποφάσεις δανεισμού τους. Η δυναμική των «Αρχών του Ποσειδώνα» είναι εντυπωσιακή καθώς για το έτος 2021 περί το 50% των τραπεζών που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία έχουν ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον στόχο του ΔΝΟ για το 2050, ενώ για το έτος 2020 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν μόλις 20%.

Η πρόσφατη νομοθεσία του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών εισήγαγε τη χρήση νέων καυσίμων με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση

Η Διοίκηση (Μάνατζμεντ) στις Σύγχρονες Ελληνικές Ναυτιλιακές Επιχειρήσεις

Αδιαμφισβήτητα, ζούμε σε μια εποχή διαρκών και ραγδαίων αλλαγών, έντονης αστάθειας, αβεβαιότητας, υψηλού ρίσκου και, συνεπώς, αυξανόμενης πολυπλοκότητας. Οι σύγχρονες επιχειρήσεις δε μπορούν να παραμείνουν ανταγωνιστικές και να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του ρευστού περιβάλλοντος χωρίς αποτελεσματικό μάνατζμεντ. Οι ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις δεν αποτελούν εξαίρεση.

Το μάνατζμεντ σε κάθε ναυτιλιακή επιχείρηση αποτελεί ένα φαινόμενο πολυδιάστατο και ένα έργο δύσκολο λόγω του δυναμικού χαρακτήρα του κλάδου και της διεθνούς φύσης της ναυτιλίας. Διαχρονικά η επιτυχία των εμβληματικών πλοιοκτητών στηριζόταν στην οξυνοια, στο ταλέντο, στη ναυτοσύνη των Ελλήνων, στη μακροχρόνια γνώση μιας ναυτιλιακής αγοράς που εξελισσόταν σε κυκλική τροχιά και στην εμπιστοσύνη στο εσωτερικό τους ένστικτο.

Το ραγδαία εξελισσόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον και στη ναυτιλία σε συνδυασμό με την αλματώδη πρόοδο της τεχνολογίας σηματοδοτούν την ανάγκη άμεσου εκσυγχρονισμού. Η διοίκηση μιας ναυτιλιακής επιχείρησης θα πρέπει να στηρίζεται περισσότερο από ποτέ στην τεχνογνωσία και στα ταχύτατα αντανάκλαστικά που απαιτούνται από το γεγονός α) της παγκοσμιότητας του χαρακτήρα της και β) της δραστηριοποίησής της σε ένα επιχειρηματικό, γεωπολιτικό, κοινωνικό, χρηματοοικονομικό και ενεργειακό περιβάλλον τόσο ρευστό όσο ρευστός είναι ο στίβος πάνω στον οποίο δραστηριοποιείται.

Περισσότερο παρά ποτέ οι ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις σήμερα καλούνται να προσαρμοστούν όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις σύγχρονες κρίσεις και προκλήσεις. Βασικά θέματα τα οποία απασχολούν τις ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις τα τελευταία χρόνια είναι τα ακόλουθα:

Διεθνείς κανονισμοί και νομοθεσία: Συμμόρφωση με τους διεθνείς κανονισμούς και τη νομοθεσία που διέπουν τη ναυτιλία, όπως είναι οι κανόνες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMO, International Maritime Organisation).

Διοίκηση του στόλου και του πληρώματος: Εστίαση στην ασφάλεια,

Της Δρος
**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ
ΣΑΠΟΥΝΑΣ**
Εντεταλμένης
Διδάσκουσας
του ΟΠΑ

στην αποδοτικότητα και στη διαχείριση των πληρωμάτων των πλοίων, με έμφαση στα ζητήματα που αφορούν στην πρόσληψη, την εκπαίδευση και τη διατήρηση καταρτισμένου προσωπικού. **Κατάλληλες εταιρικές στρατηγικές:** Ανάπτυξη εταιρικών στρατηγικών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αγοράς, την επέκταση σε νέες αγορές και την ανάπτυξη της επιχείρησής τους, την προσαρμογή στις νέες συνθήκες και τη θετική συμμετοχή στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις. **Αποδοτικές ανταγωνιστικές στρατηγικές:** Υιοθέτηση ανταγωνιστικών στρατηγικών με συνεχή επένδυση σε νέα, τεχνολογικά προηγμένα πλοία και στη σταθερή μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του κλάδου. Παράλληλα, στρέφονται προς την ανάπτυξη ενός «έξυπνου στόλου» που χρησιμοποιεί την τεχνολογία του Internet of Things (IoT), την τεχνητή νοημοσύνη και την αυτοματοποίηση για τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας των πλοίων και την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πελάτες της.

Βιωσιμότητα και περιβαλλοντική συνείδηση: Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις εξελίξεις που αφορούν στην απανθρακοποίηση του κλάδου τόσο σε διεθνές επίπεδο, με την αναθεώρηση της Στρατηγικής του IMO για τη μείωση των

εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με την υιοθέτηση νομοθετικών μέτρων του πακέτου «Fit-for-55» (Ετήσια Έκθεση της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών 2022-2023). Αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση της χρήσης νέων καυσίμων και της υιοθέτησης τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών CO₂.

Τεχνολογική και ψηφιακή καινοτομία: Η ενσωμάτωση της τεχνολογίας και των ψηφιακών λύσεων στις λειτουργίες τους είναι σημαντική για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και τη μείωση του λειτουργικού κόστους. Ένα εξαιρετικό παράδειγμα τεχνολογικής και ψηφιακής καινοτομίας στην ελληνική ναυτιλία είναι η χρήση της τεχνολογίας Blockchain για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών σχετικά με την καταγραφή της προέλευσης και της κατάστασης του φορτίου και των πλοίων. Η διατήρηση της επιτυχημένης πορείας των ελληνικών ναυτιλιακών επιχειρήσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αποτελεσματική διαχείριση των ακόλουθων βασικών αρχών:

Ο **προγραμματισμός** αναφέρεται στον σχεδιασμό και τον καθορισμό των δραστηριοτήτων και των πόρων της επιχείρησης για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Ο στρατηγικός προγραμματισμός είναι ουσιώδης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αγοράς, τη διατήρηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και την ανάπτυξη στρατηγικών για την επέκταση σε νέες αγορές. Αυτό περιλαμβάνει τη διαμόρφωση πλάνων και τον

προγραμματισμό των πλοίων, των δρομολογίων, των φορτίων και των πληρωμάτων.

Η **οργάνωση** αφορά στην κατάλληλη διάρθρωση της επιχείρησης, την κατανομή των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών, καθώς και τη δημιουργία αποτελεσματικών διαδικασιών. Αυτό περιλαμβάνει τη διοίκηση του πληρώματος, τον συντονισμό και τον έλεγχο των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων (όπως η διαχείριση των φορτίων και της εφοδιαστικής αλυσίδας) έτσι ώστε το πλάνο να υλοποιείται με τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Η **διεύθυνση** είναι η λειτουργία μέσω της οποίας επηρεάζεται η συμπεριφορά του ανθρώπινου παράγοντα (ηγεσία, εμπύχωση, ενθάρρυνση, υποκίνηση, καθοδήγηση κ.λπ.), ώστε κάθε άτομο ξεχωριστά ή σε ομαδική συνεργασία να έχει τη διάθεση και την ικανότητα να συμβάλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση των στόχων της επιχείρησης. Τα τελευταία χρόνια αρκετές ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις επενδύουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα, προσφέροντας στο πλήρωμα των πλοίων τους αλλά και στους υπαλλήλους που στελεχώνουν τα γραφεία τους την κατάλληλη εκπαίδευση για την αντιμετώπιση κινδύνων, την πρόληψη ατυχημάτων και τη συμμόρφωση στα διεθνή πρότυπα ασφάλειας και περιβαλλοντικής προστασίας.

Ο **έλεγχος** είναι η διαδικασία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων έναντι των στόχων και των προδιαγραφών. Αυτό σημαίνει την παρακολούθηση της απόδοσης των πλοίων, την εκτίμηση της ασφάλειας στη θάλασσα, τη διαχείριση του κόστους και την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τη ναυτιλιακή νομοθεσία και τους διεθνείς κανονισμούς.

Συνοπτικά, ο προγραμματισμός, η οργάνωση, η διεύθυνση και ο έλεγχος είναι σημαντικοί πυλώνες για το αποτελεσματικό μάνατζμεντ και την επιτυχία των ελληνικών ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Η επιτυχής εφαρμογή αυτών των αρχών συμβάλλει στη βελτίωση της αποδοτικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ασφάλειας του επιχειρείν στη ναυτιλιακή αγορά.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ **Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση**

Η αποτελεσματική διοίκηση των ανθρώπων είναι πολύ σημαντική και στον κλάδο της ναυτιλίας, η οποία έχει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό να πρέπει να αντιμετωπίσει προκλήσεις του προσωπικού και στη στεριά αλλά και στη θάλασσα. Αυτό σημαίνει πως η διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού για να διασφαλίσει την ασφάλεια, την αποτελεσματικότητα αλλά και την ανταγωνιστικότητα των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων πρέπει να επικεντρώνεται στα ακόλουθα.

Η διαχείριση των πληρωμάτων. Αυτό σημαίνει πως η προσέλκυση, η επιλογή, η εκπαίδευση καθώς και η διατήρηση ικανών ανθρώπων είναι ζωτικής σημασίας. Τα αποτελέσματα έρχονται, όταν οι ναυτιλιακές εταιρείες διαθέτουν διαδικασίες, πολιτικές, δίκτυα τέτοια που να τους εξασφαλίζουν μια δεξαμενή ανθρώπων ικανών από όπου μπορούν αποτελεσματικά να καλύπτουν τις ανάγκες των πληρωμάτων τους. Σημαντικό ρόλο παίζει και η εκπαίδευσή τους αφού τα ζητήματα της ασφάλειας και της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των κινδύνων της θάλασσας είναι ζωτικής σημασίας για τον κλάδο. Οι εναλλαγές του πληρώματος, η διασφάλιση των απαιτούμενων πιστοποιήσεων, η διατήρηση ενός ικανού και με κίνητρο ανθρώπινου δυναμικού είναι διαχρονικά μια από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο ναυτιλιακός κλάδος.

Ποικιλομορφία και ένταξη: Οι διεθνείς δραστηριότητες των ναυτιλιακών εταιρειών επιβάλλουν την πρόσληψη και αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού από διαφορετικές κουλτούρες και χώρες. Η ποικιλομορφία αυτή είναι σημαντική γιατί εξασφαλίζει μεγαλύτερη καινοτομία και προοπτική που συνδέεται με τη βιωσιμότητα του κλάδου. Η κατανόηση αυτού του πλεονεκτήματος χρειάζεται να συνδυαστεί με στρατηγικές αποτελεσματικής ένταξης, διοίκησης και δημιουργίας αποτελεσματικών ομάδων.

Κανονιστική συμμόρφωση: Ο ναυτιλιακός κλάδος υπόκειται σε διάφορους διεθνείς και εθνικούς κανονισμούς και είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η συμμόρφωση

Οι προκλήσεις για το ανθρώπινο δυναμικό στον κλάδο της Ναυτιλίας

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΒΑΚΟΛΑ**, Καθηγήτριας Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του ΟΠΑ και Διευθύντριας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού του ΟΠΑ

όλων των δραστηριοτήτων με αυτούς τους κανονισμούς που περιλαμβάνουν την ασφάλεια, τις συνθήκες εργασίας και τα εργασιακά δικαιώματα. Αποτελεί σημαντική πρόκληση η συνεχής διατήρηση των προγραμμάτων ασφάλειας καθώς και η ενημέρωση και η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε αυτά.

Οι προκλήσεις της τεχνολογίας: Ο ναυτιλιακός κλάδος δεν αποτελεί εξαίρεση από τους άλλους κλάδους και χρειάζεται να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα που έχει δημιουργήσει η τεχνολογία. Ο αυτοματισμός, τα ψηφιακά συστήματα, η ανάλυση δεδομένων δημιουργούν προκλήσεις για τους εργασιακούς χώρους. Απαιτείται εκπαίδευση και συμμόρφωση με νέους κανόνες και νέες πρακτικές όπως για παράδειγμα η πράσινη ναυτιλία που αποτελεί μια νέα συνθήκη για τον κλάδο αυτόν.

Η ευημερία των εργαζομένων: Οι ναυτικοί μας αντιμετωπίζουν

ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας και ως εκ τούτου έρχονται αντιμέτωποι με πολλές προκλήσεις. Είναι σημαντικό να διασφαλίζονται συνθήκες εργασίας που προάγουν την ασφάλεια, την υγεία (ψυχική και σωματική), την ισορροπία μεταξύ προσωπικής και εργασιακής ζωής, την υγιεινή διατροφή, ιατρική περίθαλψη, την ευαισθησία σε θέματα κουλτούρας, την άσκηση, την ξεκούραση, την υποστήριξη σε οικογενειακά θέματα κ.ά. Οι διαφορετικές εργασιακές συνθήκες που χαρακτηρίζονται για τα πληρώματα που λειτουργούν από απόσταση από το οικογενειακό τους περιβάλλον, η απομόνωση, οι κίνδυνοι της θάλασσας κ.ά. επιβάλλουν διαδικασίες, συστήματα, προγράμματα και δέσμευση για την υποστήριξη της ευημερίας των εργαζομένων.

Η πράσινη ναυτιλία: Ο κλάδος της ναυτιλίας πρέπει να εστιάσει όλο και περισσότερο στη βιωσιμότητα και στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι ενέρ-

γιες αυτές απαιτούν εκπαίδευση και συμμόρφωση με τους νέους περιβαλλοντικούς κανονισμούς. Ως μέρος της διεθνούς οικονομίας και επιχειρηματικής δραστηριότητας, η ναυτιλία ενδιαφέρεται για τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων της και για το περιβάλλον και επικεντρώνεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση των αποβλήτων κ.ά.

Σύμφωνα με τον καπετάνιο κ. **Νίκο Κυρκιλή**, και Marine Personnel Manager, της εταιρείας Thenamaris, «*οι μεγαλύτερες προκλήσεις που θα επηρεάσουν ευθέως και ιδιαίτερα επιτακτικά το μέλλον του ανθρώπινου δυναμικού στον ναυτιλιακό κλάδο, σχετίζονται άμεσα με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις στη ναυτιλία, οι οποίες με την σειρά τους δημιουργούν αντίστοιχες προκλήσεις και ανάγκες τόσο στην εκπαίδευση όσο και στη μετεκπαίδευσή του. Εκσυγχρονισμός ύλης και αναγκαίες μετεκπαιδεύσεις διδακτικού προσωπικού είναι τα πρώτα αναγκαία βήματα ώστε η βασική ναυτική εκπαίδευση, που ουσιαστικά παράγει τη νέα γενιά των Αξιωματικών του Ε.Ν. (Εμπορικού Ναυτικού), να συμβαδίζει με τις εξελίξεις. Οι ναυτιλιακές εταιρείες θα πρέπει να εντείνουν την προσπάθεια για την αντίστοιχη μετεκπαίδευση των Αξιωματικών στελεχών τους επενδύοντας αρκετό χρήμα. Όσες εταιρείες έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη των ναυτικών καθώς και όσες έχουν οργάνωση και δίκτυο είναι αυτές που θα βγουν κερδισμένες τη νέα εποχή. Οι κύριες δραστηριότητες των τμημάτων ανθρώπινου δυναμικού θαλάσσης, δηλαδή εύρεση, εκπαίδευση, επιμόρφωση και διατήρηση της ομάδας ναυτικών τους, έχουν ήδη αρχίσει να δείχνουν σημάδια μεγαλύτερης έντασης σε σχέση με το παρελθόν».*

Για τον ναυτικό κόσμο, ο άνθρωπος παράγοντας παραμένει αναγκαίος και βασικό σημείο αναφοράς. Παρά τα προβλήματα που δημιούργησε η COVID στις μεταφορές, η ναυτιλία θα συνεχίσει να εξελίσσεται και να προσαρμόζεται στις νέες προκλήσεις αξιοποιώντας ευκαιρίες για ανάπτυξη και βιωσιμότητα.

Ο ρόλος των λιμένων και οι σύγχρονες προκλήσεις

Των **MICHAEL DOOMS**,
Καθηγητή Solvay
Business School, Vrije
Universiteit Brussel

και

ΓΙΩΡΓΟΥ Κ. ΒΑΓΓΕΛΑ,
Αναπληρωτή Καθηγητή
Τμήματος Διαχείρισης
Λιμένων και Ναυτιλίας
του Εθνικού και
Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Οι λιμένες αποτελούν ασφαλή καταφύγια για τα πλοία καθώς και κρίσιμες υποδομές για τη θαλάσσια διακίνηση εμπορευμάτων και επιβατών. Η πανδημία της COVID-19 συνέβαλε στην αύξηση της επίγνωσης της κοινωνίας για τη σημαντικότητα των λιμένων ως κόμβων μεταφορών που συνδέουν περιοχές και εξυπηρετούν το εμπόριο. Οι λιμένες περικλείουν τέσσερις μεγάλες ομάδες δραστηριοτήτων:

Μπορούν να είναι διαμετακομιστικοί κόμβοι εξυπηρετώντας τη διακίνηση εμπορευμάτων (και σε ορισμένες περιπτώσεις επιβατών) από και προς την ενδοχώρα τους. Μπορούν να είναι επίσης κόμβοι μεταφόρτωσης εξυπηρετώντας το εμπόριο μεταξύ ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών, διαδραματίζοντας κρίσιμο ρόλο στις παγκόσμιες εμπορευματικές ροές. Ορισμένοι λιμένες φιλοξενούν ολοκληρωμένες υπηρεσίες logistics, λειτουργώντας ως κόμβοι logistics. Οι λιμένες αυτοί προσφέρουν πρόσθετους αποθηκευτικούς χώρους, υπηρεσίες διανομής και logistics καθώς και οποιεσδήποτε άλλες υπηρεσίες μπορεί να απαιτήσει το φορτίο.

Η τρίτη κατηγορία δραστηριοτήτων σχετίζονται με τη βιομηχανική παραγωγή. Υπάρχουν λιμένες στους οποίους υφίστανται μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή ακόμη και ολοκληρωμένο πλέγμα βιομηχανικών δραστηριοτήτων, οι οποίες επωφελούνται από την άμεση σύνδεση με τα θαλάσσια μεταφορικά δίκτυα, γεγονός που

τους επιτρέπει να λειτουργούν πιο αποδοτικά. Παραδείγματα τέτοιων βιομηχανιών περιλαμβάνουν χημικές βιομηχανίες, χαλυβουργίες, αυτοκινητοβιομηχανίες κ.ά. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται δραστηριότητες παραγωγής και διανομής ενέργειας από τους λιμένες στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης.

Η τελευταία κατηγορία δραστηριοτήτων σχετίζονται με τη διακίνηση επιβατών, είτε ακτοπλοϊας είτε κρουαζιέρας. Σε ό,τι αφορά την ακτοπλοϊκή κίνηση, τα λιμάνια αποτελούν κρίσιμες υποδομές ιδίως για νησιωτικές χώρες καθώς εξυπηρετούν τις μεταφορικές ανάγκες των νησιών, συμβάλλοντας στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής. Τα λιμάνια εξυπηρετήσης κρουαζιέρας διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο καθώς αποτελούν τις πύλες διακίνησης επιβατών κρουαζιέρας προς τους τουριστικούς προορισμούς, συμβάλλοντας στη δημιουργία σημαντικών ωφελειών στις τοπικές οικονομίες.

Ορισμένοι λιμένες δεν είναι σε θέση να αναπτύξουν το σύνολο των προαναφερθεισών δραστη-

Τα ελληνικά λιμάνια απαιτούν πρόσθετη χρηματοδότηση ώστε να αντεπεξέλθουν σε προβλήματα που τα λιμάνια της Βόρειας Ευρώπης τα έχουν επιλύσει εδώ και πολλά χρόνια

ριοτήτων εξαιτίας γεωγραφικών ή/και οικονομικών περιορισμών. Κάποιοι λιμένες έχουν καταφέρει να αναπτυχθούν σε μεγάλα συγκροτήματα που φιλοξενούν διαφοροποιημένες δραστηριότητες, όπως η Αμβέρσα στο Βέλγιο και το Ρότερνταμ στην Ολλανδία. Υπάρχουν λιμάνια τα οποία έχουν επικεντρωθεί αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση διαμετακομιστικού φορτίου (transshipment) καθώς και σε δραστηριότητες αποθήκευσης και διανομής, όπως τα λιμάνια του Αμβούργου (Γερμανία), της Βαλένθια (Ισπανία) και του Πειραιά. Υπάρχουν και «βιομηχανικά» λιμάνια όπως για παράδειγμα το North Sea port (Βέλγιο και Ολλανδία) καθώς και λιμάνια εξειδικευμένα στην

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Η ελληνική ναυτιλία και η διεθνής πρόκληση

Το ευρωπαϊκό μοντέλο προκρίνει την παραχώρηση τερματικών σταθμών ή λιμενικών λειτουργιών σε ιδιώτες, με την κυβέρνηση να διατηρεί την ιδιοκτησία της λιμενικής αρχής

κρουαζιέρα όπως για παράδειγμα η Civitavecchia (Ιταλία). Εξυπηρετώντας μία παγκοσμιοποιημένη ναυτιλιακή βιομηχανία, τα λιμάνια μπορούν να επηρεαστούν από αλλαγές στο διεθνές εμπόριο και στην οικονομία. Αυτό αποτελεί πρόκληση για τη διοίκηση κάθε λιμένα, να αξιολογεί εκ των προτέρων τις αλλαγές στις τάσεις του εμπορίου που εξυπηρετεί το λιμάνι. Παρ' όλα αυτά συχνά αυτό δεν είναι αρκετό καθώς η δυναμική των παγκόσμιων αλυσίδων μεταφορών μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το είδος εμπορίου που εξυπηρετούν.

Τρεις κυρίαρχες προκλήσεις μπορούν να καταγραφούν σε ό,τι αφορά τη λιμενική βιομηχανία και για τις οποίες τα λιμάνια

θα πρέπει να αναλάβουν δράση. Η πρώτη πρόκληση αφορά την τάση που υπάρχει για μία στροφή από τη γραμμική οικονομία (οικονομία στην οποία οι πεπερασμένοι πόροι χρησιμοποιούνται στην παραγωγή αγαθών τα οποία μετά τη χρήση τους απορρίπτονται) προς μία κυκλική οικονομία (οικονομία η οποία μειώνει τη χρήση υλικών, ανασχεδιάζει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες ώστε να είναι απαιτούνται λιγότεροι πόροι). Η τάση αυτή θα έχει άμεσες επιπτώσεις στις λιμενικές δραστηριότητες.

Η δεύτερη πρόκληση έχει να κάνει με την ψηφιοποίηση των λιμενικών δραστηριοτήτων και λειτουργιών. Ακόμα και σήμερα, η θαλάσσια μεταφορά

αγαθών υπολείπεται σε μεγάλο βαθμό σε ό,τι αφορά την υιοθέτηση ψηφιακών διαδικασιών. Big data, Blockchain, Internet of Things, είναι τεχνολογίες τις οποίες οι λιμένες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους στον υφιστάμενο και μελλοντικό σχεδιασμό τους.

Η βιωσιμότητα αποτελεί την τρίτη πρόκληση για τους λιμένες, με έμφαση στην επίτευξη ισορροπίας ανάμεσα στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση της απόδοσής τους. Σημαντικές επενδύσεις τόσο σε υποδομές και ανωδομές όσο και σε εργαλεία διακυβέρνησης απαιτούνται προκειμένου οι λιμένες να βελτιώσουν την κοινωνική αποδοχή τους από τις τοπικές κοινότητες.

Οι ανωτέρω προκλήσεις επηρεάζουν και τους ελληνικούς λιμένες και ίσως σε μεγαλύτερο βαθμό. Η πλειοψηφία των ελληνικών λιμένων εθνικού ενδιαφέροντος δεν συνδέονται με το σιδηροδρομικό δίκτυο ή δεν διαθέτουν άμεση πρόσβαση στο εθνικό οδικό δίκτυο, γεγονός που τους στερεί ένα βασικό εργαλείο για την αξιοποίηση της ενδοχώρας τους. Η ψηφιοποίηση είναι επίσης στα αρχικά της βήματα στα ελληνικά λιμάνια, με εξαίρεση ίσως τα δύο μεγάλα λιμάνια της χώρας, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης. Συνεπώς, τα ελληνικά λιμάνια απαιτούν πρόσθετη χρηματοδότηση ώστε να αντεπεξέλθουν σε προβλήματα που τα λιμάνια της Βόρειας Ευρώπης τα έχουν επιλύσει εδώ και πολλά χρόνια. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειοψηφία των ελληνικών λιμένων είναι ανώνυμες εταιρείες που ανήκουν στο κράτος, η έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης, είτε λόγω δημοσιονομικής στενότητας είτε λόγω των περιορισμένων οικονομικών τους, είναι ένα βασικό θέμα που αντιμετωπίζουν. Από το 2016, η Ελλάδα έχει εφαρμόσει ένα εκτεταμένο

πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων στα λιμάνια στοχεύοντας στο να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις και ιδιώτες διαχειριστές. Ήδη η πλειοψηφία των μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Ηγουμενίτσας έχουν πωληθεί σε ιδιωτικές εταιρείες, ενώ αντίστοιχη διαδικασία για το λιμάνι του Ηρακλείου είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Το ίδιο αναμένεται να γίνει και για τους υπόλοιπους κρατικούς οργανισμούς λιμένος.

Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι το μοντέλο διακυβέρνησης που επιλέχθηκε από τις ελληνικές κυβερνήσεις για την προσέλκυση ιδιωτών δεν είναι αυτό που κυριαρχεί στην πλειοψηφία των ευρωπαϊκών λιμένων. Το ευρωπαϊκό μοντέλο προκρίνει την παραχώρηση τερματικών σταθμών ή λιμενικών λειτουργιών σε ιδιώτες, με την κυβέρνηση να διατηρεί την ιδιοκτησία της λιμενικής αρχής. Αυτό διότι η λιμενική αρχή είναι απαραίτητη προκειμένου να διαχειριστεί και να ρυθμίσει δικαιώματα ιδιοκτησίας, να σχεδιάσει την ανάπτυξη του λιμένα, να παράγει δημόσια αγαθά, να διαχειριστεί τις εξωτερικότητες αλλά το κυριότερο να δρα ως διαχειριστής της λιμενικής κοινότητας των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο λιμάνι.

Οι 11 νέοι του ΟΠΑ στην ελληνική λίστα του Forbes 30 under 30

Της ΜΑΡΙΑΣ ΛΙΑΤΣΟΥ

Οι «έξι» απόφοιτοι του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών του 2023, έγιναν οι «11» του 2024 στην περίφημη λίστα των «Forbes 30 under 30» για την Ελλάδα, των πιο επιτυχημένων δηλαδή νεαρών επιχειρηματιών κάτω των 30 ετών. Όλοι τους επελέγησαν για τις καινοτόμες ιδέες τους, για την επιτυχημένη υλοποίησή τους και κυρίως για το σημαντικότερο όλων: τη διάθεσή τους να προσφέρουν λύσεις σε κοινωνικά προβλήματα. Ο ρόλος του Πανεπιστημίου τους άλλωστε ήταν – πέραν της επιστημονικής γνώσης – να βοηθήσει τους αποφοίτους του να αναπτύξουν αποτελεσματικές δεξιότητες, να καινοτομήσουν και να ξεχωρίσουν.

Σε αυτή την κατεύθυνση, η συμμετοχή των νέων σε ομάδες εργασίας και σε διαγωνισμούς κατά την διάρκεια των σπουδών τους, τους παρέχει ευκαιρίες, πριν ακόμα από την αποφοίτησή τους, να μετατρέψουν νέες ιδέες σε επιχειρηματική δραστηριότητα, συχνά με εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Τα «11» νέα μέλη του Ιδρύματος στη λίστα «Forbes 30 under 30 Greece 2024» μίλησαν στην «ΟΠΑ News» για τις ιδέες και τα σχέδιά τους.

Αγγελίνα Τερλάκη

Απόφοιτη Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας και συνιδρύτρια της Red Dot Analytics

Αντικείμενο της εταιρείας είναι οι εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης για τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των κέντρων δεδομένων, με την εταιρεία να δημιουργεί ψηφιακά αντίγραφα κτιρίων, να αναλύει στη συνέχεια το εικονικό μοντέλο και να προτείνει βελτιστοποιήσεις για να γίνουν πιο «πράσινα». «Η καινοτομία και η επιχειρηματικότητα αποτελούσαν πάντα αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μου και η κλίση μου σε αυτούς τους τομείς ενισχύθηκε μέσω συνειδητών επιλογών που έκανα για τις σπουδές μου» λέει σήμερα η Αγγελίνα. «Αρχικά, σπούδασα στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας στο ΟΠΑ, και στη συνέχεια εξειδικεύτηκα στην εμπορικοποίηση τεχνολογικών καινοτομιών στη Σιγκαπούρη, στο Nanyang Technological University (NTU)». «Εκεί ξεκίνησα να εργάζομαι σε ένα από τα ερευνητικά κέντρα του NTU» συνεχίζει. «Κατά τη διάρκεια αυτής της εμπειρίας, ανακάλυψα ένα ερευνητικό έργο με μεγάλες προοπτικές να βοηθήσει στην επίλυση του ενεργειακού προβλήματος των data centres. Σε συνεργασία με τον υπεύθυνο Καθηγητή, αποφασίσαμε να μετατρέψουμε αυτή την έρευνα σε μια startup και να εισαγάγουμε το προϊόν στην αγορά στις αρχές του 2021».

Η Red Dot Analytics αναγνωρίστηκε για την καινοτομία της και ξεκίνησε να διευρύνεται στην αγορά της Ασίας, κερδίζοντας διακρίσεις. Το 2023 ανακοινώθηκε ως μια από τις «100 Startups to Watch» από το Forbes Asia, ενισχύοντας τη θέση της ως μία από τις πιο προοδευτικές και καινοτόμες startups στην περιοχή.

Σπύρος Μίχας

Απόφοιτος Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας και ΠΜΣ στην Ανάπτυξη και Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και συνιδρυτής της Joule

«Η πορεία μου από το σχολείο μέχρι τις σπουδές μου στο ΟΠΑ διαμόρφωσαν την κατεύθυνση της επαγγελματικής μου πορείας, παρέχοντάς μου χρήσιμες γνώσεις για τον κόσμο της τεχνολογίας και των startups» λέει ο Σπύρος.

«Η μεταπτυχιακή μου εκπαίδευση μου πρόσφερε το θεωρητικό υπόβαθρο και τις δεξιότητες που απαιτούνταν για την ανάπτυξη και διαχείριση προηγμένων τεχνολογικών λύσεων.

Μαζί με τους αγαπημένους φίλους μου, τον Γιώργο Παπαθεοδώρου και τον Χριστόφορο Καραδήμα, δημιουργήσαμε την Joule, με στόχο τη βέλτιστη διαχείριση της ενέργειας, μέσω ενός Virtual Power Plant».

«Ετσι, ως πιστοποιημένοι traders στο χρηματιστήριο ενέργειας, παρέχουμε υπηρεσίες εκπροσώπησης των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) σε αυτό, καθώς και λύσεις ηλεκτροκίνησης και τηλεμετρίας ΑΠΕ» εξηγεί.

«Ωστόσο, ο δρόμος για την επιτυχία δεν είναι ποτέ εύκολος. Η εμπειρία που απέκτησα, με έμαθε πόσο σημαντικό είναι να βρίσκεις ανθρώπους που μοιράζονται το πάθος και τη φιλοδοξία σου, και να εργάζεσαι σε ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και την καινοτομία» αναφέρει.

Η εταιρεία Joule αναπτύσσει και λειτουργεί ένα Virtual Power Plant (VPP), το jHub. Στόχος της είναι η σύνδεση τεχνικής διαχείρισης διαφορετικών ενεργειακών assets και των ενεργειακών αγορών, ώστε να επιτυγχάνεται η πλέον αποτελεσματική λειτουργία τους.

Ίρια Κατρίτση

Απόφοιτη Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, ιδρύτρια της Nature Above

Η Ίρια σχεδιάζει και κατασκευάζει φυτεμένα δώματα στις ταράτσες μας, μεταμορφώνοντας την καθημερινότητά μας. «Η πορεία μου είναι εντελώς διαφορετική από αυτή που σχεδίαζα όταν έδινα Πανελλήνιες» εξηγεί σήμερα η Ίρια. «Καταλυτικό ρόλο στη διαμόρφωσή μου, διαδραμάτισαν οι σπουδές μου στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το οποίο κάλυπτε όλες τις σύγχρονες πλευρές μιας επιχείρησης – από μάρκετινγκ μέχρι προγραμματισμό και οικονομικά, αλλά κυρίως με έφερε σε επαφή με τον κόσμο των startups» αναφέρει.

«Τελειώνοντας τη σχολή, έκανα μέσω αυτής την πρακτική μου σε μια πολύ μεγάλη πολυεθνική φαρμακευτική, όπου έμαθα τη σημασία του να νιώθουν οι εργαζόμενοι στην εταιρεία περήφανοι γι αυτήν και να φέρνουν το intrapreneurship ακόμα και σε μεγάλους οργανισμούς» λέει χαρακτηριστικά.

«Η ιδέα για τα φυτεμένα δώματα γεννήθηκε κατά τη διάρκεια της διπλωματικής διατριβής μου όταν ήμουν στο Business School του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου και αποφάσισα αντί να πάω στο Λονδίνο για δουλειά, να γυρίσω στην Ελλάδα και να ξεκινήσω την εταιρεία μου από το μηδέν με κεφάλαιο 2.000 ευρώ που δανείστηκα από τους γονείς μου και τους τα επέστρεψα με το πρώτο έργο μου. Η Nature Above έχει στόχο να βελτιώσει το αστικό μικροκλίμα και τις ζωές των ανθρώπων και να αναβαθμίσει αισθητικά τις πόλεις. Κλείνοντας θα ήθελα να πω σε όποιον σκέφτεται την επιχειρηματικότητα και τον φοβίζει ότι ποτέ δεν θα έρθει η κατάλληλη στιγμή, απλά να ξεκινήσει χωρίς να έχει το τέλειο προϊόν – αρκεί να λύνει ένα πρόβλημα, να υπάρχει ένα minimum viable product και να ξεκινήσει να δοκιμάζεται από τους target customers, οι οποίοι θα τον οδηγήσουν στο επόμενο βήμα!» καταλήγει η Ίρια.

**Κωνσταντίνος Αρετάκης,
Έλενα Κορακιανίτη,
Άννα-Μαρία Πέτρου,
Αφροδίτη-Νεφέλη
Χρονοπούλου**

Απόφοιτοι του Τμήματος
Διοικητικής Επιστήμης και
Τεχνολογίας και δημιουργοί
της ViceAbroad

Αντικείμενο ενασχόλησής τους ο τουρισμός.

Ο Κωνσταντίνος Αρετάκης δηλώνει ότι «ως συνιδρυτής και CEO της VibeAbroad, είμαι χαρούμενος που μοιράζομαι το ταξίδι μας μαζί σας, το οποίο ξεκίνησε όταν η Νεφέλη, με αφορμή την επίλυση των προκλήσεων του ταξιδιού και της σύνδεσης με νέους ανθρώπους και πολιτισμούς, με κάλεσε να πάρουμε μαζί μέρος στο Idea Platform του Capsule T που επικεντρώνονταν στον τουρισμό. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για ένα σύνολο διαφορετικών δεξιοτήτων, φέραμε την Άννα-Μαρία και την Έλενα, συμπληρώνοντας τη δυναμική μας ομάδα».

«Το VibeAbroad σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, μια περίοδος αδιάκοπης εργασίας. Βγήκαμε στους δρόμους, συλλέγοντας εμπειρίες από πρώτο χέρι από ταξιδιώτες, πραγματοποιώντας εκτεταμένη έρευνα».

«Είναι μια πλατφόρμα που ενώνει ταξιδιώτες και ντόπιους σε όλο τον κόσμο, φέρνοντας επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούμε με νέους τόπους και ανθρώπους. Αυτό το ταξίδι μας δίδαξε τη σημασία της προσαρμοστικότητας, της ομαδικής εργασίας και της αδιάκοπης επιδίωξης του οράματός μας».

Και στέλνει το μήνυμα σε όσους ξεκινούν την επιχειρηματική τους πορεία «να αγκαλιάζουν τις προκλήσεις ως ευκαιρίες για ανάπτυξη». «Το πιο σημαντικό, μείνετε πιστοί στο όραμά σας αλλά να είστε ευέλικτοι στην προσέγγισή σας. Ο δρόμος της επιχειρηματικότητας είναι απρόβλεπτος, αλλά με πάθος και επιμονή, οι ανταμοιβές είναι ανυπολόγιστες» λέει ο Κωνσταντίνος.

Έλενα Κορακιανίτη, Κωνσταντίνος Αρετάκης, Αφροδίτη-Νεφέλη Χρονοπούλου, Άννα-Μαρία Πέτρου

**Πέτρος Σιάχος,
Ερρίκος Τζίμας**

Απόφοιτοι Τμήματος
Διοικητικής Επιστήμης
και Τεχνολογίας, ιδρυτές
της Hobsido

«Ήταν Νοέμβριος του 2021 όταν εγώ» λέει ο Πέτρος Σιάχος, «και ο συμφοιτητής μου Ερρίκος Τζίμας, βρεθήκαμε στην ίδια ομάδα εργασίας στο μάθημα της Επιχειρηματικότητας. Ο Ερρίκος, που διέθετε εμπειρία στις εκτιμήσεις ακινήτων καθώς και στη μηχανική μάθηση, πρότεινε να έχουμε ως θέμα στην εργασία την αυτόματη εκτίμηση ακινήτων χρησιμοποιώντας AI». «Με το πέρας της εργασίας συμφωνήσαμε να πραγματοποιήσουμε την ιδέα. Ο Ερρίκος κατασκεύασε την πρώτη έκδοση των μοντέλων εκτίμησης και μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα καταφέραμε να χτίσουμε την αρχική ομάδα της Hobsido και να τη μετατρέψουμε σε μια εταιρεία που οραματίζεται τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ελληνικού real estate». Στην ερώτηση «*με ποιον τρόπο σας βοήθησε το ΟΠΑ*» απαντά ότι «τα μαθήματα του Τμήματος μας έδωσαν την απαραίτητη γνώση ώστε να κάνουμε τα πρώτα βήματα. Συγκεκριμένα, τα μαθήματα Τεχνολογίας των κυρίων **Διομήδη Σπινέλλη** και **Παναγιώτη Λουρίδα**, και Επιχειρηματικότητας της κυρίας **Κατερίνας Πραματάρη**. Παράλληλα, το Κέντρο Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας του ΟΠΑ (ACEin) και η μέντοράς μας **Έλλη Διακαναστάση**, μας βοήθησαν να πάμε από την ιδέα στην πράξη».

Όπως εξηγούν, η Hobsido κατάφερε σύντομα να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της κάποιες από τις μεγαλύτερες κτηματομεσιτικές εταιρείες του κλάδου, κατασκευαστικές εταιρείες και τραπεζικά ιδρύματα, ενώ στόχος της είναι η επέκτασή της στο εξωτερικό. «Το πιο γνωστό τεχνολογικό εργαλείο που ανέπτυξε η εταιρεία είναι το *ektimiseto.gr*, πλατφόρμα η οποία βοηθά τον χρήστη να μάθει την αξία του ακινήτου του γρήγορα και δωρεάν, συμπληρώνοντας μια απλή φόρμα χαρακτηριστικών» καταλήγει ο Γιώργος.

Οι συνιδρυτές της Hobsido (από αριστερά) Πέτρος Σιάχος, Γιώργος Μουτσόπουλος, Ερρίκος Τζίμας

Αντώνης Πολίτης

Φοιτητής Τμήματος
Οργάνωσης και Διοίκησης
Επιχειρήσεων και δημιουργός
της CareXchange
Κλάδος: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
CAREXCHANGE

Το όραμα του Αντώνη ήταν μια πλατφόρμα που κάνει εύκολη και διαφανή τη διαδικασία δωρεών σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς.

«Το δικό μου startup ταξίδι ξεκίνησε πριν από περίπου 2 χρόνια, όταν και πήρα απόφαση να κυνηγήσω την υλοποίηση της ιδέας μου, παρά τη νεαρή μου ηλικία (19 τότε) και την προφανή έλλειψη εμπειρίας» διηγείται. «Η απόφαση αυτή συνοδεύτηκε και από ανάγκη για κάποιο αρχικό κεφάλαιο, ώστε να μπορεί να διατηρηθεί η επιχείρηση στα πρώτα της βήματα. Έτσι, παράλληλα με τις σπουδές, έπιασα δουλειά ως barista, ενώ κάθε μέρα ανυπομονούσα για αυτές τις τελευταίες ώρες της μέρας αργά το βράδυ, που αφιέρωνα στο “project”, όπως το αποκαλούσα τότε. Η σωματική και ψυχική κόπωση δεν με πτοούσε, γιατί η αδρεναλίνη τού να κυνηγάς το όνειρό σου υπερσχύει και των δύο» αναφέρει.

«Η φοίτησή μου στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΟΠΑ μου έχουν δώσει σημαντικές επιμέρους γνώσεις και εφόδια, με αντίκτυπο στην επιχειρηματική μου πορεία. Όμως οι γνώσεις παραμένουν σκέτες πληροφορίες, αν δεν πάρεις την πρωτοβουλία, εκτεθείς στην αβεβαιότητα και κατανοήσεις στην πράξη την αξία τους» καταλήγει.

Παναγιώτης Κυριακόπουλος

Απόφοιτος Τμήματος Οργάνωσης και
Διοίκησης Επιχειρήσεων και ερευνητής
στον χώρο της κατασκευής των
τεχνολογικών πάρκων

Ο Παναγιώτης είναι διδάκτορας διεθνούς επιχειρηματικότητας από το Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης και εργάζεται ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Enterprise Research Centre του Warwick Business School στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ μέσα από τη μελέτη του οικοσυστήματος επιχειρηματικότητας και των διεθνών πρακτικών στο Μεξικό, κατάφερε να βοηθήσει μέσα από ομιλίες και workshops νεοφυείς επιχειρήσεις τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το Μεξικό να διεθνοποιηθούν στο εξωτερικό. «Νιώθω ιδιαίτερη χαρά και τιμή που ξεκίνησα από το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς μου παρείχε όλα τα απαραίτητα εφόδια για τη επαγγελματική μου πορεία» δηλώνει ο ίδιος. «Είναι αλήθεια ότι όταν ξεκίνησα να ασχολούμαι με τα τεχνολογικά πάρκα στο εξωτερικό, είχα μεγάλα όνειρα, αλλά ποτέ δεν φανταζόμουν ότι θα βρίσκομαι στη λίστα του Forbes 30 under 30!» αναφέρει.

«Η καινοτομία επιχειρηματικότητα ανοίγει πόρτες σε έναν κόσμο πολλών ευκαιριών, οπότε οι νέοι δεν πρέπει να φοβούνται την αβεβαιότητα, αλλά να την αντιμετωπίσουν ως ευκαιρία για να δημιουργήσουν κάτι μοναδικό. Καθώς ο δρόμος δεν είναι πάντα εύκολος και θα αντιμετωπίσουν πολλά εμπόδια, είναι σημαντικό να διατηρούν αφοσίωση στους στόχους τους, και πάνω απ' όλα, να μην εγκαταλείπουν ποτέ! Η γνώση που αποκτά κανείς στα ακαδημαϊκά ιδρύματα πρέπει να επιστρέφεται πίσω στην κοινωνία, προκειμένου να συμβάλλουμε στην ανάπτυξη της χώρας μας στους τομείς κάθε ειδικότητας» καταλήγει.

Advertorial

Νέα εποχή Ψηφιακού & Επιχειρησιακού Μετασχηματισμού για την ΚΑΥΚΑΣ

Η ΚΑΥΚΑΣ κατέχει ηγετική θέση στον χώρο του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, φωτισμού, ειδών τεχνολογίας κτιρίων και λύσεων διαχείρισης ενέργειας στην ελληνική αγορά. Διαθέτει ένα διαρκώς αναπτυσσόμενο δίκτυο 80+ καταστημάτων σε Ελλάδα και Κύπρο, 4 υψηλής αισθητικής Lighting & Innovation HUBs, 2 σύγχρονες μονάδες κατασκευής ηλεκτρικών πινάκων, εξειδικευμένες ομάδες πωλήσεων και σχεδιασμού ολοκληρωμένων λύσεων (B2B, Φωτισμού, Βιομηχανίας, ICT, Αυτοματισμών κτιρίων & Εξοικονόμησης ενέργειας), (υπερ)σύγχρονο Distribution Center και κεντρικά γραφεία 160+ θέσεων εργασίας. Αποτελείται από 1.450+ μοναδικούς KAFKASians που αγαπούν τις προκλήσεις, εμπνέονται από την τεχνολογία και τους πελάτες μας και αναζητούν τη συνεχή βελτίωση σε ό,τι κάνουμε.

Ως εταιρεία που παραδοσιακά αγκαλιάζει την εξέλιξη, την καινοτομία και την τεχνολογία, δεν θα μπορούσε παρά να είναι πρωτοπόρος στον κλάδο της και να έχει ξεκινήσει εδώ και 1,5 χρόνο τον σχεδιασμό για το ταξίδι του ψηφιακού και επιχειρησιακού μετασχηματισμού της. Διανύουμε την εποχή της ταχύτητας, της τεχνολογίας και των ραγδαίων εξελίξεων και γι' αυτό η ανάγκη της μετάβασης από τους παραδοσιακούς τρόπους καθημερινής λειτουργίας και επίλυσης προβλημάτων στις νέες τεχνολογίες, κρίνεται επιτακτική για την αποτελεσματική λειτουργία όλων των επιχειρήσεων.

Τι είναι όμως ο ψηφιακός μετασχηματισμός;

Ο όρος «Ψηφιακός μετασχηματισμός» (Digital Transformation) αναφέρεται σε όλες τις επιχειρησιακές αλλαγές που υιοθετεί ένας οργανισμός προκειμένου να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν το διαδίκτυο, τα ψηφιακά μέσα και οι νέες τεχνολογίες. Είναι μια συνεχής διαδικασία που δημιουργεί ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις, αλλά απαιτεί εκπαίδευση και υποδομές.

Πώς αντιμετωπίζει η ΚΑΥΚΑΣ τις προκλήσεις του μέλλοντος και τον ψηφιακό μετασχηματισμό;

Στην ΚΑΥΚΑΣ από πολύ νωρίς διαγνώσαμε την ανάγκη για ψηφιακό μετασχηματισμό, την άμεση και άρτια προσαρμογή στα δεδομένα της νέας εποχής. Σχεδιάσαμε λοιπόν το έργο ΑΤΛΑΣ (όπως το ονομάσαμε), το οποίο θα υποστηρίξει το ψηφιακό οι-

κοσύστημα μέσα από ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής και αξιοποίηση λύσεων στο Cloud.

Επενδύσαμε σε κορυφαίες εταιρείες και λύσεις πληροφορικής, με ένα αρχιτεκτονικό σχεδιασμό ο οποίος συνδυάζει κατά κύριο λόγο τις τεχνολογίες της SAP (S/4HANA & IS-Retail, Advanced EWM, CPQ) με το οικοσυστήμα της Microsoft (Azure Data Warehouse & PowerBI, CRM D365, Power Automate, Office365) και όλα αυτά στο cloud. Επιπλέον, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην εμπειρία του πελάτη, επενδύουμε και σε ένα σύγχρονο και ευέλικτο digital touch point για τους B2B πελάτες μας, μέσα από την υλοποίηση του νέου μας B2B eshop. Το ψηφιακό οικοσύστημα της ΚΑΥΚΑΣ παράγει έναν μεγάλο όγκο δεδομένων, τα οποία αποθηκεύονται στην κεντρική βάση δεδομένων στο cloud. Από εκεί, με τη χρήση data analytics και εξελιγμένων αλγορίθμων

machine learning, συνδέονται με KPI's και οπτικοποιούνται σε dashboards μέσα από την εφαρμογή του PowerBI.

Και οι άνθρωποι της ΚΑΥΚΑΣ τι ρόλο έχουν παίξει σε όλο αυτό το ταξίδι του μετασχηματισμού;

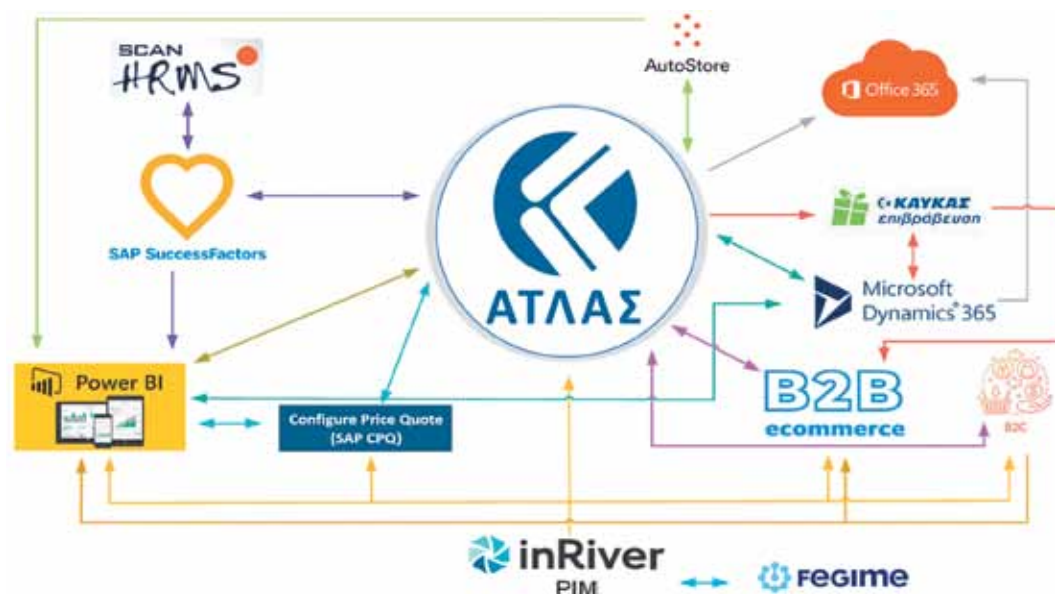
Για εμάς, το τρίπτυχο της επιτυχίας του επιχειρησιακού μετασχηματισμού που φέρνει το έργο ΑΤΛΑΣ, κατά σειρά προτεραιότητας, είναι οι Άνθρωποι, οι Διαδικασίες και η Τεχνολογία. Οι άνθρωποί μας πάντα έχουν τον πρώτο λόγο τόσο στη σχεδίαση όσο και στη χρήση των νέων διαδικασιών. Μέσα από ένα ομαδικό και συνεργατικό κλίμα σχεδιάστηκε το όραμα για την επόμενη μέρα της ΚΑΥΚΑΣ. Ένα όραμα που πηγάζει μέσα από την ανάγκη όλων μας για καλύτερη εξυπηρέτηση απέναντι στους πελάτες μας. Στα πρώτα βήματα του σχεδιασμού του ΑΤΛΑΣ, οι Άνθρωποί μας

ήταν αυτοί που περιέγραψαν και σχεδίασαν τις νέες διαδικασίες, τις οποίες και θα κληθούν να εφαρμόσουν στα νέα συστήματα. Σήμερα, οι Άνθρωποί μας είναι αυτοί που θα εκπαιδευτούν και θα παραλάβουν τα νέα συστήματα, μέσα από μια διαδικασία με συστηματικούς και ενδεδειγμένους ελέγχους, εξασφαλίζοντας έτσι την απρόσκοπτη λειτουργία των συστημάτων για την επόμενη μέρα.

Βέβαια, η νέα τεχνολογία έχει φροντίσει και για τους ίδιους τους Άνθρώπους μας, οι οποίοι είναι ο κεντρικός πυλώνας του μετασχηματισμού μας. Στην ΚΑΥΚΑΣ επενδύουμε σε ένα πλέον εξελιγμένο σύστημα διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, μέσα από την εξειδικευμένη πλατφόρμα της SAP Success Factors, συνδέοντας τους ανθρώπους με όλα τα συστήματα και τις διαδικασίες προσφέροντας μοναδική εμπειρία, ευελιξία και ταχύτητα.

Ποια είναι η επόμενη μέρα για τον οργανισμό;

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελεί ένα από τα βασικά συστατικά της συνολικής στρατηγικής επιχειρησιακού μετασχηματισμού, και ενώ δεν είναι ο μόνος παράγοντας, είναι κρίσιμος για την επιτυχία ή την αποτυχία κάθε προσπάθειας μετατροπής. Οι σωστές τεχνολογίες – σε συνδυασμό με τους ανθρώπους, τις διαδικασίες και τις λειτουργίες – οδηγούν την ΚΑΥΚΑΣ στην επόμενη μέρα. Όμως, ο επιχειρησιακός ψηφιακός μετασχηματισμός για εμάς δεν σταματάει εδώ. Αντίθετα, από εδώ ξεκινάει! Με ένα νέο επιχειρησιακό μοντέλο και με σύμμαχο την τεχνολογία, είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε με ευελιξία και αποτελεσματικότητα τις πλέον απαιτητικές επιχειρησιακές προκλήσεις. Ένας ψηφιακός και επιχειρησιακός μετασχηματισμός που εστιάζει στην αναβάθμιση της εμπειρίας του πελάτη, είναι αυτό που βρίσκεται στην καρδιά αυτού του στρατηγικού έργου, όπως ακριβώς και στο DNA της ΚΑΥΚΑΣ! Κλείνοντας, είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η ΚΑΥΚΑΣ είναι μια εταιρεία τεχνολογίας. Άνθρωποι και Τεχνολογία πορευόμαστε μαζί προκειμένου να είμαστε πάντα έτοιμοι για τις μελλοντικές προκλήσεις, αυτές δηλαδή που δεν γνωρίζουμε ακόμη!

Οι άνθρωποι της Κωτσόβολος κάνουν «REACT» για έναν Καλύτερο Κόσμο!

2.000 άνθρωποι της Κωτσόβολος συμμετείχαν στη μεγαλύτερη εθελοντική δράση της εταιρείας, ενώνοντας τις δυνάμεις τους, για έναν Καλύτερο Κόσμο!

Ο εθελοντισμός αποτελεί μία σπουδαία αξία. Μία αξία την οποία αν υιοθετήσουμε και ενσωματώσουμε στη ζωή μας, θα πετύχουμε προσωπικές νίκες για όσα μικρά ή μεγάλα θα έχουμε καταφέρει. Μέσα από τον εθελοντισμό γινόμαστε πρώτα απ' όλα εμείς οι ίδιοι καλύτεροι και κατ' επέκταση και η κοινωνία μας. Αυτό ακριβώς πιστεύει και η Κωτσόβολος. Μία εταιρεία – που είναι πολλά περισσότερα από μία εταιρεία λιανικής – η οποία πιστεύει σε μία Καλύτερη Ζωή για Όλους, χωρίς εμπόδια και διακρίσεις και η οποία με κάθε αφορμή διοργανώνει, αλλά και συμμετέχει σε εθελοντικές δράσεις, προτρέποντας τον κόσμο της να γίνει εθελοντής και να «αντιδράσει» για έναν Καλύτερο Κόσμο.

Η Ημέρα Καλής Πράξης αποτελεί μία από αυτές τις ευκαιρίες. Η μεγαλύτερη εθελοντική δράση της Κωτσόβολος επανήλθε για

10η συνεχή χρονιά, ως «React Day», για να επιβεβαιώσει όλα τα παραπάνω.

Γιατί όμως «React Day»;

Το react περιλαμβάνει μία απλή αλήθεια. Κάθε πράξη, όσο μικρή κι αν είναι, μπορεί να έχει μεγάλη επιρροή, σε έναν άνθρωπο, σε μία ομάδα, μία χώρα, σε ολόκληρο τον κόσμο. Η Κωτσόβολος αποφασίζει να «αντιδράσει» δυναμικά και συλλογικά σε όλα όσα συμβαίνουν, φροντίζοντας για τον Άνθρωπο και το Περιβάλλον, τους δύο βασικούς πυλώνες δηλαδή, που θέτει στο επίκεντρο των δράσεών της. Με αφορμή την ξεχωριστή αυτή μέρα, που έχει εξελιχθεί πλέον σε θεσμό, πάνω από 2.000 εθελοντές - εργαζόμενοι της εταιρείας υλοποίησαν 63 μικρές και συγχρόνως «μεγάλες» καλές πράξεις από τη μία άκρη της Ελλάδας έως την άλλη, αποδεικνύοντας ότι όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε τη διαφορά και να διεκδικήσουμε έναν Κόσμο Καλύτερο. Στις 22 Οκτωβρίου, λοιπόν, η

Κωτσόβολος κατέρριψε κάθε ρεκόρ συμμετοχής και «επιδόθηκε» σε πραγματικές πράξεις αγάπης.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η δράση που πραγματοποιήθηκε στη Φιλική Φωλιά, στο «Κέντρο Αγάπης» Ελευσίνας, το οποίο – μεταξύ άλλων – προσφέρει ψυχοκοινωνική στήριξη και καθημερινή σίτιση σε 160 περίπου παιδιά άπορων οικογενειών με προβλήματα ένταξης. Οι άνθρωποι της εταιρείας που εργάζονται στο Υποστηρικτικό της Κέντρο, αλλά και στο κατάστημα της Ελευσίνας, έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό και αφιέρωσαν την ημέρα στα παιδιά. Πολύ παιχνίδι, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, αλλά και μία μεγάλη έκπληξη μονοπώλησαν το ενδιαφέρον. Οι εθελοντές ανακαίνισαν τον προαύλιο χώρο του Κέντρου, γεμίζοντάς τον ζωντάνια και χρώμα.

Παράλληλα, στην υπόλοιπη χώρα πραγματοποιήθηκαν ποικίλες δράσεις που αφορούσαν σε παιδιά που φιλοξενούνται σε Ιδρύματα, όπου οι εργαζόμενοι-εθελοντές των καταστημάτων τα απασχόλησαν δημιουργικά, προσφέροντάς τους τρόφιμα, ρουχισμό και σχολικά είδη, σε ανθρώπους με ψυχικές ασθένειες και 3ης ηλικίας, μέχρι και στους φίλους μας τα ζώα, με επισκέψεις σε φιλοζωικές Οργανώσεις, αλλά και άλλες δράσεις για το περιβάλλον, όπως δενδροφυτεύσεις, καθαρισμοί ακτών και αναπλάσεις χώρων. Από την Ξάνθη μέχρι τη Σπάρτη και την Κρήτη, από τη μία άκρη της Ελλάδας έως την άλλη δηλαδή, οι άνθρωποι της Κωτσόβολος προσέφεραν πραγματική βοήθεια όπου χρειαζόταν και χάρισαν αμέτρητα χαμόγελα, εισπράττοντας συναισθήματα ανεκτίμητης αξίας.

Με πολλές όμορφες αναμνήσεις από το φετινό «React Day», η Κωτσόβολος δεσμεύεται να συνεχίσει να δημιουργεί και να προσφέρει στην Κοινωνία και στο Περιβάλλον, με την αξία του Εθελοντισμού να συντροφεύει τόσο τους ανθρώπους της καθημερινά όσο και τις πρωτοβουλίες της που υπόσχονται έναν Καλύτερο Κόσμο για Όλους.

Η κοινότητά μας

Συμβουλευτική σε μαθητές και μαθήτριες από τα ακριτικά νησιά

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η Grant Thornton ενώνουν την Τήλο, τη Νίσυρο, το Καστελόριζο, την Κάσο και τους Λειψούς με την Αθήνα

Της **ΛΙΖΕΤΑΣ ΣΠΑΝΟΥ**

Την πολύτιμη βοήθεια του επαγγελματικού προσανατολισμού προσφέρει στους νέους και στις νέες ακριτικών περιοχών της χώρας η συντονισμένη δράση των ομάδων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) και της εταιρείας Grant Thornton. Μάλιστα, στο πλαίσιο των κοινών πρωτοβουλιών που υλοποιούν μέσω του Μνημονίου Συνεργασίας τους, ενώνουν τα ακριτικά νησιά με την Αθήνα, προσφέροντας σε μαθητές την ευκαιρία να αποκτήσουν μία ολοκληρωμένη εικόνα για τα πρώτα βήματα της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Πρόσφατα, μαθήτριες και μαθητές της Γ' Λυκείου των ακριτικών νησιών επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις του ΟΠΑ για να ενημερωθούν σχετικά με τις σπου-

δές στο Ίδρυμα, στο πλαίσιο του προγράμματος Κοινωνικής Ευθύνης και Προσφοράς των δύο οργανισμών.

Έτσι, οι μαθήτριες και οι μαθητές από την Τήλο, τη Νίσυρο, το Καστελόριζο, την Κάσο και τους Λειψούς, ενημερώθηκαν για τα Προγράμματα Σπουδών στα Τμήματα του ΟΠΑ καθώς και για τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασής τους σε συνδυασμό με τις ενέργειες που πραγματοποιεί το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών για την πρακτική τους άσκηση και τη διασύνδεση με την αγορά εργασίας. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τις ερωτήσεις και τους προβληματισμούς τους τόσο στον κ. **Βασίλη Καζά**, Διευθύνοντα Σύμβουλο της Grant Thornton, όσο και στον κ. **Κωνσταντίνο Δράκο**, Αντιπρύτανη του ΟΠΑ. Η επίσκεψη των μαθητών στην Αθήνα περιελάμβανε και παρακολούθηση παράστασης σε κεντρικό θέατρο της Αθήνας.

Στην επίσκεψη αυτή, η Grant Thornton κάλυψε τα έξοδα διαμονής και ημιδιατροφής των μαθητών και των συνοδών-καθηγητών και την επίσκεψή τους στο θέατρο, ενώ τη μεταφορά και τη διατροφή των μαθητών από Τήλο, Νίσυρο, Καστελόριζο, Κάσο και Λειψούς στην Αθήνα ανέλαβε η Attica Group.

Ο κ. Καζάς αναφέρθηκε σε σχετικές δηλώσεις του στην αξία του επαγγελματικού προσανατολισμού για τα σχολεία λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «ενώνουμε την ακριτική Ελλάδα με την Αθήνα και ταυτόχρονα διευρύνουμε την Ελλάδα του Μέλλοντος», ενώ ο Πρόεδρος της εταιρείας κ. **Σωτήρης Κωνσταντίνου** πρόσθεσε ότι «μέσα από τη συνεργασία που έχουμε αναπτύξει με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών φροντίζουμε ώστε οι μαθητές των ακριτικών νησιών να έχουν την απαραίτητη στήριξη καθώς πραγματο-

ποιούν τα πρώτα βήματα στην καριέρα τους, ενώ παράλληλα μεριμνούμε ώστε η απρόσκοπτη εξέλιξη των νέων επαγγελματιών να συνεχίζεται και κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, μέσα από πολυάριθμες πιστοποιήσεις και προγράμματα εξειδίκευσης». Από την πλευρά του ΟΠΑ, ο Πρύτανης του κ. **Μπουραντώνης** ανέφερε ότι «μέλημά μας είναι να ενισχύουμε τη νέα γενιά γιατί το μέλλον ανήκει σε αυτή και χαίρομαστε ιδιαίτερα για όσους επιλέξουν το Ίδρυμά μας για να συνεχίσουν την εκπαιδευτική τους διαδρομή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση», ενώ ο Αντιπρύτανης του κ. **Δράκος** συμπλήρωσε: «Είναι πολύ μεγάλη η χαρά μας να υποδεχόμαστε στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου και μαθητές από τα ακριτικά νησιά μας. Πιστεύουμε στις ίσες ευκαιρίες και υποστηρίζουμε τα όνειρα των φιλομαθών νέων μας, που

επιθυμούν να διευρύνουν τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό ώστε να κάνουν εύστοχες επαγγελματικές επιλογές».

Ευχαριστήριες επιστολές

Τις ευχαριστίες τους εκ μέρους της εκπαιδευτικής κοινότητας του Ημερησίου Γυμνασίου Κάσου στο οποίο λειτουργούν και λυκειακές τάξεις Κάσου εξέφρασε με επιστολή της στο Ίδρυμα η Διευθύντριά του **Αντωνία Δεγαϊτα**, η οποία και ανέφερε σε αυτήν χαρακτηριστικά ότι «θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για την ευκαιρία που δώσατε στους μαθητές και τις μαθήτριες της Γ' Λυκείου του σχολείου μας να ενημερωθούν πάνω στα προγράμματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως και για την άρτια οργάνωση αυτής της επίσκεψης». «Σύμφωνα με τα ίδια τα παιδιά, η ενημέρωση που τους παρείχατε για τα προγράμματα σπουδών ήταν πλήρης, εποικοδομητική και θα επηρεάσει τις αποφάσεις τους στο μηχανογραφικό τους. Επίσης, η επιλογή της θεατρικής παράστασης ήταν εξαιρετική» ανέφερε ακόμη στην επιστολή της. «Τέτοιες ενέργειες που απευθύνονται σε μαθητές και μαθήτριες ακριτικών περιοχών είναι αξιέπαινες και σίγουρα θα πρέπει να επαναλαμβάνονται. Από την πλευρά της, η Διευθύντρια του Γυμνασίου Καστελόριζου **Μπέττη-Τζόαν Μούζακ**, σε επιστολή της προς το ΟΠΑ ανέφερε ότι «οι μαθητές και μαθήτριες εντυπωσιάστηκαν τόσο από τους χώρους του ΟΠΑ όσο και από τους ομιλητές. Το πιο σημαντικό όμως είναι πως συνέδεσαν τις σπουδές στο Ίδρυμα με το δικό τους μέλλον και συνειδητοποίησαν τη σημασία των ανώτερων σπουδών, ακόμη και για μια μικρή οικογενειακή επιχείρηση».

Ακόμη, ευχαρίστησε τους διοργανωτές για την επίσκεψη, τη δυνατότητα που δόθηκε στους νέους να έρθουν σε επαφή με το ποιοτικό θέατρο και την άψογη φιλοξενία. «Είναι πολύ συγκινητικό για μας να ξέρουμε πως υπάρχουν σπουδαίοι άνθρωποι όπως εσείς που μας σκέφτονται και που προσπαθούν να διευρύνουν τους ορίζοντες των μαθητών/μαθητριών των ακριτικών νησιών. Αυτή η βιωματική εμπειρία που είχαν οι μαθητές/μαθήτριες είναι αναντικατάστατη και ευχόμαστε να συνεχιστεί και στο μέλλον» κατέληξε.

Αρκετά συχνά πλέον γίνεται αναφορά στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή στη μεταβολή του κλίματος σε παγκόσμιο επίπεδο, με φαινόμενα μεγάλης συχνότητας και σφοδρότητας. Αρκετές επιστημονικές μελέτες ή άλλες προσεγγίσεις έχουν διατυπωθεί για το θέμα, οι αιτίες για τις καταστροφές είναι πολλές (πυρκαγιές, θύελλες, καταιγίδες, πλημμύρες και σεισμικά φαινόμενα) ενώ οι ζημιές πλήττουν κτίρια και υποδομές, ενέργεια, μέσα ιδιωτικής και μαζικής μεταφοράς κ.ά. Στη διάρκεια της τελευταίας δετίας παρατηρείται τακτική, ετήσια εμφάνιση των έντονων φαινομένων, που οδηγούν σε οικονομικό και κοινωνικό μαρασμό μεγάλες ομάδες του ελληνικού πληθυσμού.

Το σοβαρότερο πλήγμα το δέχεται η «ακίνητη περιουσία» των Ελλήνων (κατοικίες και επιχειρήσεις), η επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ αρκετές ζημιές καταγράφηκαν σε αυτοκίνητα και μηχανήματα. Μικρό μέρος αυτών ήταν ασφαλισμένο ενώ από τις επιχειρήσεις έλειπε η ασφάλιση διακοπής εργασιών ή απώλειας ακαθάριστων κερδών, ένα εργαλείο που θα τις βοηθούσε να αντιμετωπίσουν τρέχοντα και ανελαστικά έξοδα (ενοίκια, μισθούς κ.ά.) μέχρι την αποκατάσταση των ζημιών. Η κρατική παρέμβαση, στις περιπτώσεις αυτές, δεν είναι σε θέση να καλύψει πλήρως τις προκληθείσες ζημιές. Λειτουργεί με επιδοματικό τρόπο, με ποσά που ανέρχονται συνήθως σε λίγες χιλιάδες ευρώ για κατοικίες και επιχειρήσεις. Αντίστροφα, η Ασφαλιστική Βιομηχανία, σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, κατέβαλε κάποιες εκατομμυρίων ευρώ (€ 12,3 εκατ. πλημμύρα/Μάνδρα, € 36 εκατ. φωτιά/Αττική, € 4,6 εκατ. καταιγίδα/Χαλκιδική, € 30,9 εκατ. Ιανός, € 38,5 εκατ. πυρκαγιές 2021 ενώ οι αποζημιώσεις από τις πρόσφατες πλημμύρες στη Θεσσαλία εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν τα € 600 εκατ.).

Αν και επικρατεί η άποψη ότι οι δημόσιοι φορείς θεωρούνται βασικοί υπεύθυνοι για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της, η ΕΙΟΡΑ (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων)

Ο ασφαλιστικός θεσμός μπροστά στο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής

Του **ΙΩΑΝΝΗ ΛΑΠΑΤΑ**,
Προέδρου και
Διευθύνοντος
Συμβούλου
της Ατλαντικής Ένωσης

και οι Ενώσεις Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών διαθέτουν κατάλληλη τεχνογνωσία και υπόβαθρο, ώστε να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή. Οι ασφαλιστικές εταιρίες έχουν τη δυνατότητα να στηρίζουν υψηλές αποζημιώσεις, καθώς αποθεματοποιούν κεφάλαια ακριβώς γι' αυτόν τον σκοπό και παράλληλα επιμερίζουν τον κίνδυνο μέσω του θεσμού της αντασφάλισης. Η Ευρωπαϊκή Οδηγία Solvency II (N.4364/2016) απαιτεί από τις ασφαλιστικές εταιρίες, που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ε.Ε., να διατηρούν υψηλά κεφάλαια έναντι των κινδύνων που έχουν αναλάβει, τη δε εποπτεία τους ασκεί αρμόδια Διεύθυνση της ΤτΕ.

Η Ελληνική Πολιτεία κινήθηκε, για πρώτη φορά, προς τη νομοθετική θέσπιση ενός φορολογικού κινήτρου (N. 5045/2023, άρθρο 44) για την ασφάλιση κατοικιών έναντι καταστροφικών

κινδύνων (σεισμού, πυρκαγιάς και πλημμύρας), με τη χορήγηση έκπτωσης στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. από 2024 και μετά. Παράλληλα, βρίσκεται υπό διαβούλευση σχέδιο Νόμου, μέσω του οποίου καθίσταται υποχρεωτική η ιδιωτική ασφάλιση επιχειρήσεων με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των € 2 εκατ., με προοπτική μείωσης του ορίου, ώστε να περιλαμβάνονται και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η Ατλαντική Ένωση, ενισχύοντας περαιτέρω την προσπάθεια της Πολιτείας, προχώρησε στην παροχή μιας επιπλέον έκπτωσης 10% (για ορισμένο χρονικό διάστημα) επί των συνολικών ασφαλιστρών συμβολαίων κατοικίας. Συνδυαστικά η έκπτωση για διαμέρισμα 120 τ.μ. φθάνει περίπου στα € 60 ετησίως.

Για να αλλάξει η νοοτροπία του λαού μας απαιτείται μεγάλη προσπάθεια. Αν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε διάστημα 40 ετών (1980-2020) το ¼ των απωλειών από φυσικές καταστροφές ήταν ασφαλισμένο, στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε μόλις στο 5%. Το συγκεκριμένο στοιχείο δεν προκαλεί εντύπωση, όταν το ποσοστό των κατοικιών που είναι ασφαλισμένες στην Ελλάδα διαμορφώνεται σε 15,2% ενώ από αυτό, ποσοστό 63% αφορά ασφαλισμένους που προχώρησαν στην ασφάλιση λόγω δανεισμού. Πολλοί άνθρωποι αποταμιεύουν ή δανείζονται ποσά αρκετών χιλιάδων ευρώ για μια ιδιόκτητη κατοικία ενώ δεν φροντίζουν για την ασφάλισή της με ημερήσιο κόστος μόλις € 0,30 - € 0,50 (κατοικία 100 τ.μ.). Ίσως βέβαια το οικονομικό να μην είναι η πραγματική τροχοπέδη για τα χαμηλά ποσοστά ασφάλισης, αλλά το πρόβλημα να οφείλεται στην έλλειψη ασφαλιστικής συνείδησης της ελληνικής κοινωνίας, ευαισθητοποίησης γύρω από τα θέματα αυτά και στη λαϊκή νοοτροπία του «σ' εμένα δεν πρόκειται να συμβεί». Ευτυχώς, τα τελευταία χρόνια λαμβάνονται πρωτοβουλίες από φορείς της Ιδιωτικής Ασφάλισης και διοργανώνονται ενημερωτικές εκδηλώσεις μέσα από τις οποίες προβάλλονται τα προτερήματα της ασφάλισης, σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεγάλη αβεβαιότητα, σε οικονομικό, ενεργειακό, γεωπολιτικό, κλιματικό και κοινωνικό επίπεδο.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΡΩΤΗ για 7η συνεχή χρονιά μεταξύ των Ασφαλιστικών Εταιριών Γενικών Ασφαλίσεων & Ζωής, με Δείκτη Φερεγγυότητας **284,34%** (αποτελέσματα 31/12/2022). Διαθέτει ισχυρή μετοχική σχέση, από τη δεκαετία του '70, με τον κορυφαίο ελβετικό **Τραπεζο-Ασφαλιστικό Όμιλο BALOISE** (Ίδια Κεφάλαια **7,3 δισ. ευρώ** και Ενεργητικό **88,4 δισ. ευρώ**) και **Σταθερή Ελληνική Διοίκηση** με αποφάσεις που λαμβάνονται από ανθρώπους που είναι οι ίδιοι «ασφαλιστές» με πολύχρονη εμπειρία στον χώρο!

Τα καλά νέα

Πώς θα σωθούν οι μεσαίες και μικρότερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα;

Της **ΛΙΖΕΤΑΣ ΣΠΑΝΟΥ**

Η χρήση των σύγχρονων ευέλικτων μορφών εργασίας είναι πιο συνηθισμένη στη χώρα μας στις μεγάλες επιχειρήσεις απ' ό,τι στις μεσαίες και μικρότερες, στις οποίες δε, ένας μεγάλος αριθμός επενδύει την καλή φήμη ή το καλό όνομα του εργοδότη προς την αγορά εργασίας. Παράλληλα, η σημασία των πλούσιων αμοιβών και η ανάγκη διαφοροποίησης από τις διοικητικές πρακτικές που εφαρμόζουν οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι ένας σημαντικός παράγοντας «επιβίωσης» στις περιπτώσεις των μεσαίων και μικρότερων επιχειρήσεων της χώρας μας. Τα παραπάνω είναι μόνο μερικά από τα συμπεράσματα της έρευνας που ολοκλήρωσε πρόσφατα το Εργαστήριο Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΔΑΔ) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

μέρος του ερευνητικού έργου «Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις - HRMinSMEs» που ξεκίνησε το 2020 με χρηματοδότηση από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) και σε συνεργασία με ξένα πανεπιστήμια.

Όπως λέει σχετικά η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κυρία **Ελεάννα Γαλανάκη** και επιστημονικά υπεύθυνη του έργου «οι Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θεωρούνται βασικός μοχλός για την οικονομική ανάπτυξη, ιδίως στις οικονομίες που κυριαρχούνται από τον κλάδο των υπηρεσιών, όπως η ελληνική. Ταυτόχρονα, το ανθρώπινο κεφάλαιο ή ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για κάθε επιχείρηση. Ωστόσο, τόσο η έρευνα όσο και η εμπειρία μας, δείχνει ότι οι ΜΜΕ αναζητούν πώς θα μπορούσαν να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα το ανθρώπινο δυναμικό τους».

Ενδεικτικά, η έρευνα HRMin SMEs έδειξε ότι: όσο μεγαλύτερη η επιχείρηση τόσο υψηλότερη η απόδοσή της, σε όλους τους δείκτες απόδοσης, η ΔΑΔ στις ΜΜΕ είναι συνήθως ευθύνη των ιδιοκτητών και των Γενικών Διευθυντών, ενώ μόνο στο 1/5 των περιπτώσεων απασχολείται εξειδικευμένος επαγγελματίας, οι κυριότερες προκλήσεις για τις επιχειρήσεις αυτές στον χώρο της ΔΑΔ είναι η εκπαίδευση και οι υψηλές αμοιβές των εργαζομένων, η κατηγορία μεγέθους της επιχείρησης επηρεάζει την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των πρακτικών ΔΑΔ, η τυπική αξιολόγηση των εργαζομένων, με φόρμες και πρότυπα συνδέεται με χαμηλή απόδοση στις μικρές επιχειρήσεις. Συστήνονται πιο χαλαροί και άτυποι τρόποι ανατροφοδότησης (feedback) στους εργαζομένους, καθώς βρέθηκε ότι μέσω αυτής ενισχύεται η αποδοτικότητα. Ακόμη, οι μικρές επιχειρήσεις υστερούν στην ποικιλομορφία και στην ενσωμά-

τωση (diversity & inclusion) του προσωπικού σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, ενώ υπάρχει σε αυτές πολύ ισχυρή σύνδεση μεταξύ καινοτομίας και επιχειρησιακής απόδοσης.

Η εφαρμογή της ΔΑΔ είναι αρκετά παρόμοια στις ΜΜΕ της Ελλάδας και της Κύπρου που εξετάστηκαν, γεγονός που πιθανώς δείχνει ότι τα θέματα αυτά είναι κοινά διεθνώς.

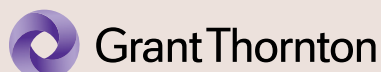
«Οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις όσον αφορά την προσέλκυση ταλέντων» αναφέρει η μεταδιδακτορική ερευνήτρια του αρμόδιου Εργαστηρίου **Ειρήνη Ζωγράφου**. «Το μικρό μέγεθος και η περιορισμένη αναγνωρισιμότητα του employer brand των επιχειρήσεων από το ευρύ κοινό, αποτελούν πιθανές αιτίες. Η δημιουργία ενός θετικού και αξιόπιστου employer brand τους δίνει τη δυνατότητα να ξεχωρίσουν, καθιστώντας τις πιο ελκυστικές για δυνητικούς και για υπάρχοντες εργαζομένους».

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Πλατινένιος Χορηγός

Χρυσός Χορηγός

Αργυρός Χορηγός

